

***PROGRAM RADA PRIVREDNE
KOMORE REPUBLIKE SRPSKE
ZA 2015. GODINU***

januar, 2015. godine

UVOD

Privredna komora Republike Srpske, sa područnim privrednim komorama Banja Luka, Bijeljina, Doboj, Istočno Sarajevo i Trebinje, čini jedinstven komorski sistem Republike Srpske. Aktivnosti Privredne komore RS su, prije svega, usmjerene na zastupanje interesa članica i privrede u cjelini pred organima zakonodavne i izvršne vlasti, kao i na povezivanje privrednika u RS i BiH i unapređenje ekonomskih odnosa privrede RS sa privredama drugih zemalja, te obezbjeđivanje neophodnih informacija i savjetodavnih usluga za članice Komore.

Programom rada za 2015. godinu utvrđeni su okvirni zadaci Komore, koji će se tokom godine mijenjati i prilagođavati aktuelnoj privrednoj situaciji, zahtjevima članstva, a u čijoj realizaciji će učestvovati svi organi Privredne komore RS i njenih područnih komora, granska udruženja i stručne službe. Aktivnosti područnih privrednih komora, kao i aktivnosti granskih udruženja za 2015. godinu detaljnije će biti regulisane Programima rada, koje će usvojiti njihove skupštine.

Osnovu za izradu Programa rada Privredne komore Republike Srpske za 2015. godinu predstavljaju zahtjevi Poslovne zajednice RS isticani ranijih godina, te utvrđeni i upućeni izvršnoj vlasti na razmatranje u prijedlogu Mjera Ekonomske politike Republike Srpske za 2015. godinu, primjena CEFTA sporazuma i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i programa predpristupne pomoći IPA (za projekte prekogranične saradnje). Svakako, osnovu za izradu Programa rada Komore predstavljaće i aktivnosti Narodne skupštine, Vlade RS i drugih organa u koje se PK uključuje po svojoj funkciji, te usvojeni strateški razvojni i drugi dokumenti, značajni za poslovanje u RS.

Imajući u vidu okolnosti i uslove poslovanja, aktivnosti Privredne komore RS, tokom 2015. godine, biće prvenstveno usmjerene na zalaganje za potpunu realizaciju mjera Ekonomske politike RS za 2015. godinu, kao i ranije zacrtanih ciljeva Komore kako bi se, prije svega, ostvario osnovni cilj oporavka privrede, odnosno pozitivan privredni rast, poboljšanje konkurentnosti i likvidnosti privrede i povećanje broja zaposlenih.

Svakako, Komora će dodatnu pažnju posvetiti i saradnji sa organima vlasti na nivou BiH, naročito u aktivnostima koje se reflektuju na privredu Republike Srpske, te iznalaženju načina ostvarivanja većeg uticaja na brži i kvalitetniji rad ovih organa. Posebna pažnja, tokom 2015. godine, biće posvećena tržištima EFTA zemalja, imajući u vidu da primjena ovog sporazuma za BiH stupa na snagu 01.01.2015. godine, a čime će biti omogućen plasman naših proizvoda na tržišta zemalja članica ove ekonomske grupacije, koju čine Island, Lihtenštajn, Norveška i Švajcarska, a u ovim posebnim globalnim okolnostima aktivnosti će biti usmjerene i na intenzivniju saradnju sa Ruskom Federacijom.

I u narednom periodu, nastaviće se praksa održavanja redovnih tematskih sastanaka predstavnika granskih udruženja i drugih organa Komore sa resornim ministrima, a kroz rad Odbora za poreska pitanja i Odbora za regulatornu reformu nastaviće se praćenje regulative koja se predlaže, te inicirati i kandidovati izmjene postojeće, a sve sa ciljem uklanjanja suvišnih barijera i rasterećenja privrede Republike Srpske.

PROGRAMSKI CILJEVI

Program rada Privredne komore Republike Srpske je metodološki koncipiran u skladu sa sistemom upravljanja kvalitetom ISO 9001:2008 i usmjeren na definisanje programskih ciljeva. Cijeneći ukupno stanje privrede Republike Srpske, kao i potrebe naših članova, ovim programom utvrđeni su slijedeći ciljevi:

- 1. STVARANJE POVOLJNIJEG AMBIJENTA ZA PRIVREĐIVANJE U SKLOPU UKUPNOG PRIVREDNOG SISTEMA;**

2. **POVEĆANJE KONKURENTNOSTI PRIVREDE REPUBLIKE SRPSKE;**
3. **UNAPREĐENJE POSLOVNE SARADNJE PUTEM PROMOCIJE PRIVREDE REPUBLIKE SRPSKE U ZEMLJI I INOSTRANSTVU;**
4. **UČEŠĆE U SOCIJALNOM DIJALOGU SA CILJEM POSTIZANJA STABILNIJIH PRIVREDNIH ODNOSA;**
5. **POVEĆANJE EFIKASNOSTI DJELOVANJA KOMORE I PROMOCIJA KOMORSKIH AKTIVNOSTI.**

Na osnovu ovog Programa rada, a u skladu sa definisanim programskim ciljevima, stručne službe Privredne komore Republike Srpske će pripremiti Operativni plan rada za 2015. godinu kojim će definisati nosioce aktivnosti i rokove izvršenja.

1. STVARANJE POVOLJNIJEG AMBIJENTA ZA PRIVREĐIVANJE U SKLOPU UKUPNOG PRIVREDNOG SISTEMA

1.1. Zastupanje interesa privrede pred organima vlasti Entiteta i BiH pri kreiranju poslovnog ambijenta i ekonomske politike

Najvažnije aktivnosti u zastupanju interesa članova Komore, u partnerskim odnosima sa organima izvršne i zakonodavne vlasti, odnosno organima uprave, ostvariće se kroz:

- Kontinuirano praćenje primjene privredne regulative, davanje prijedloga, mišljenja i preporuka, po potrebi pokretanje inicijative za izmjene i dopune ove regulative, te redovno informisanje organa i članova Komore o ovim aktivnostima;
- Aktivno praćenje ostvarivanja mjera Ekonomske politike i Budžeta za 2015. godinu, te realizacije usvojenih strategija i planova Republike Srpske.

Privredna komora Republike Srpske, u 2015. godini, shodno zahtjevima članica, insistiraće na donošenju i učestvovati u izradi sljedećih propisa, praćenju realizacije propisa, kao i drugim aktivnostima od značaja za privredu RS:

a) na nivou Bosne i Hercegovine:

- **Izmjena Zakona o porezu na dodatu vrijednost** u smislu omogućavanja plaćanja PDV po naplaćenju fakturi za prodane proizvode i usluge, ili produženja roka za plaćanje PDV sa 10tog u mjesecu na 20ti; propisivanja diferencirane stope PDV za repromaterijale u poljoprivredi i najbitnije prehrambene i druge proizvode, te za određene usluge kao što su npr. usluge koje se pružaju u oblasti turizma (definisanje „izvoza u turizmu“); redefinisivanja prekršajnih odredbi i to propisivanja prekršajnih kazni u novčanim rasponima, a ne u procentima, kakvo je trenutno zakonsko rješenje, te smanjenja novčanih kazni za ovlašteno lice koje radi za pravno lice, jer trenutno podliježe istoj novčanoj kazni kao i pravno lice; podizanja PDV praga na 100.000,00 KM po uzoru na rješenja u okruženju.

Uvođenje diferencirane stope PDV, treba izvršiti na način da se uz sadašnju stopu od 17% uvede još jedna stopa od 5% ili 8% za osnovne prehrambene proizvode, repromaterijale u sektoru poljoprivrede i druge bitne proizvode ili da se pri uvođenju ove niže stope, sadašnja stopa od 17% poveća na nivo kojim bi se obezbjedio isti priliv novčanih sredstava po osnovu PDV, a koji bi bio smanjen zbog uvođenja niže stope PDV.

- **Izmjena Zakona o administrativnim taksama BiH**, u smislu smanjenja taksi za spise i radnje u postupku indirektnog oporezivanja (TB 83., 86., 87. i 96.), koje su krajem 2012. godine, duplo i više povećane (98/12).¹
- **Odluka o privremenoj suspenziji i privremenom smanjenju carinskih stopa kod uvoza određenih roba**

- **Inicijativa za produženje roka važenja Odluke**

Privredna komora RS, u toku 2015. godine, insistiraće na produženju važenja Odluke i u 2016. godini, s obzirom da se ova odluka donosi sa rokom važenja godinu dana uvažavajući činjenicu da se i Carinska tarifa usklađuje godišnje.²

- **Inicijativa za proširenje obuhvata Odluke**

Komora će ponoviti inicijativu, upućenu i 2014. godine, za proširenje obuhvata Odluke, odnosno za dopunu roba koje će se uvoziti uz korištenje tarifnih suspenzija za određene tarifne oznake. Tu se isključivo radi o robi, odnosno repromaterijalu koji se koristi u proizvodnji, tj. o dijelovima koji se ugrađuju u gotov proizvod, a ne proizvode se u BiH.

- Aktivnosti u vezi sa **Zakonom o javnim nabavkama BiH** u smislu predstavljanja novih rješenja i procedura predviđenih odredbama ovog zakona; prijedlog je i da se u narednom periodu napravi plan potreba, odnosno ispita interes javnih preduzeća za narednu godinu, kako bi se domaća privredna društva mogla pripremiti za učešće na ovim tenderima, te da se na taj način obezbijedi veće učešće domaćeg proizvoda i usluga u ovim postupcima;³
- Inicirati potpisivanje **Sporazuma o slobodnoj trgovini između BiH i Ruske federacije**, imajući u vidu značaj tržišta u Ruskoj federaciji tj. postojanje dugoročnog interesa proizvođača hrane u BiH za izvoz na ovo tržište;
- Inicirati izmjenu **Zakona o javnom radio-televizijskom sistemu BiH**, koji propisuje da je svako pravno lice, osim određenih izuzetaka, dužno da plaća RTV taksu za svaki prijemnik koji posjeduje;
- Saradnja sa resornim ministarstvima na nivou BiH u smislu iniciranja i učešća u aktivnostima koje se odnose na donošenje i izmjenu propisa, a posebno u aktivnostima u vezi sa javnim ovlaštenjima koja se realizuju u okviru entiteta, kao što je postupak raspodjele detašmana, postupak usklađivanja međuentitetskih redova vožnje, itd.;
- Učešće u radu tehničkih komiteta u okviru Instituta za standardizaciju BiH;

b) na nivou Republike Srpske:

- **Vraćanje obaveza po osnovu poreza i doprinosa na nivo prije izbijanja ekonomske krize**
- **Izmjene Zakona o porezu na dohodak**

¹ Privredna komora Republike Srpske, nakon objave izmjena i dopuna ovog zakona, uputila je dopis Ministarstvu finansija RS sa zahtjevom da se nadležnim organima BiH uputi hitna inicijativa za izmjenu Zakona u pravcu vraćanja iznosa administrativnih taksi na pretходно стање, са образложењем да је у вријеме кризе, отежаних услова пословања и опште неликвидности недопустиво било какво повећање намета на било ком нивоу власти. Закон ипак до данас није измјењен тако да ће Комора поновити свој захтјев и инсистирати на смањењу и ових оптерећења.

² Odluka o privremenoj suspenziji i privremenom smanjenju carinskih stopa kod uvoza određenih roba objavljena u julu 2014. godine sa rokom važenja do 31. decembra 2014. godine, već u prvim mjesecima primijene dala je pozitivne rezultate u sektoru proizvodnje obuće gdje je u pojedinim privrednim društvima došlo do povećanja naloga od strane partnera, a time i povećanja broja zaposlenih i proširenja određenih kapaciteta. Komora je stoga u septembru 2014. godine, uputila inicijativu Ministarstvu spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH da se rok važenja Odluke produži do 31. decembra 2015. godine, što je i уважено, па је нова Odluka objavljena u Sl. гл. БиХ, бр. 101/14.

³ Odluka o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg, objavljena je u Sl. гласнику БиХ број 103/14, и обухвата преференцијални третман за период 2015-2019. година. У вези с тим, Комора припрема Процедuru за издавање потврда о преференцијалном третману домаћег, која ће се примјењивати у наведеном периоду.

- **Povećanje tzv. neoporezivog dijela na nivo najniže plate u Republici Srpskoj**

Izmjenama Zakona o porezu na dohodak, koje su stupile na snagu 1. februara 2014. godine, na inicijativu Privredne komore RS, vraćen je neoporezivi dio dohotka u iznosu od 200 KM. Međutim, zahtjev poslovne zajednice bio je da neoporezivi dio bude u visini najniže plate u Republici Srpskoj, s obzirom da ovakva rješenja postoje i u zemljama u okruženju.⁴

- **Ukidanje oporezivanja dividende i udjela u dobiti**

U proteklom periodu suočili smo se činjenicom da se investicije iz Republike Srpske, zbog povoljnijih uslova ulaganja i poslovanja, sele u drugi entitet što je dodatni razlog za promjenu naše regulative u pravcu stvaranja povoljnijih uslova za ulaganje u Republiku Srpsku.

- **Priznavanje naknadno odobrenog rabata kao troška**, tj. kao razlike između oporezivih prihoda i rashoda koja služi za oporezivanje. Naime, uz osnovni rabat po osnovu količina, rokova plaćanja i sl., čija je visina ugovorno regulisana, u praksi postoji potreba da se po osnovu npr. više prodanih količina naknadno odobri rabat, a što je takođe u ugovoru regulisano kao mogućnost.

- **Izmjena Zakona o porezu na dobit**

Obezbeđivanje podrške izvoznim preduzećima tako što bi se preduzeća, koja od ukupno ostvarenog prihoda ostvare preko 30% izvoza, oslobodila plaćanja poreza na dobit⁵

S ciljem povećanja konkurentnosti domaće privrede i izvoza, pružiti podršku privrednim društvima u smislu iniciranja ukidanja obaveze plaćanja poreza po odbitku za proizvode namjenjene izvozu, a za koje domaća društva moraju izvršiti sertifikaciju i laboratorijska ispitivanja u inostranstvu, jer proces ovih ispitivanja i sertifikacije nije moguće obaviti u BiH.

- **Izmjene Zakona o porezu na nepokretnosti**

- **Usvajanje jedinstvene stope poreza umjesto propisanog raspona od 0,05-0,5%**

Postojeće zakonsko rješenje daje mogućnost opštinama da usvajaju stopu prema svojim potrebama i naplaćuju različit iznos poreza za istu tržišnu vrijednost imovine, što izaziva neizvjesnot kod investitora u pogledu poreskog opterećenja, te je u cilju obezbjeđivanja pravne sigurnosti i jednakog poreskog tretmana obveznika neophodno razmotriti izmjenu Zakona u predloženom smislu. Dodatno, neophodno je razmotriti i uvođenje diferencirane stope poreza za stanovništvo i privredu, koja bi podrazumijevala nižu stopu obračuna poreza na nepokretnosti za privrednike.

- **Oslobađanje od plaćanja poreza za nepokretnosti koje služe kao zalihe**

Nepreciznim tumačenjima zakonskih odredbi u praksi ne pravi se razlika između nepokretnosti kao stalnog sredstva koje je odraz bogatstva vlasnika i nepokretnosti koja je proizvod, odnosno rezultat proizvodnog procesa privrednog društva. Građevinski sektor je specifična privredna grana na koju utiču brojni spoljni faktori (regulacioni planovi, projekti, dozvole, revizije) koje investitor mora ispoštovati, a porez na nepokretnosti koji se plaća na zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda dodatno je opteretio ovu djelatnost, čime je narušen princip neutralnosti ove vrste poreza, a građevinski sektor stavljen u nepovoljniji položaj u odnosu na sve ostale djelatnosti.⁶

⁴ У Федерацији БиХ, неопорезиви дио дохотка износи 300 КМ, а може се увећати за 0,3% до 0,9% по основу издржавања чланова породице. У Републици Хрватској неопорезиви дио дохотка износи 2200 Кн (551 КМ) и такође се увећава у одређеним процентима за издржаване чланове породице, бившег брачног друга за којег се плаћа алиментација итд..

⁵ Према Закону о порезу на добит у Федерацији БиХ, обвезник који је у години за коју се утврђује порез на добит, извозом остварио преко 30% од укупно оствареног прихода, ослобађа се плаћања пореза на добит за ту годину.

⁶ Према важећем закону у Србији, порез на непокретности не плаћа се на оне непокретности које су, у складу са прописима о рачуноводству и ревизији, у пословним књигама обвезника евидентиране као залихе (недовршена производња и готови производи), искључиво намијењене даљој продаји.

- Novi **Zakon o radu**, koji bi bio prilagođen tržišnim uslovima privređivanja i kojim bi se pojednostavile procedure zaključivanja i otkazivanja ugovora o radu, odnosno postigla veća mobilnost radne snage, povećala odgovornost prema preuzetim obavezama i radnika i poslodavca, te smanjilo opterećenje privrede.
 - Usvajanje novog Zakona o radu neophodno je i zbog potrebe usaglašavanja odredbi ovog zakona sa odredbama Zakona o PIO u pogledu uslova u vezi sa ostvarivanjem prava na starosnu penziju. Ovaj problem posebno je izražen u slučaju ostvarivanja starosne penzije po osnovu posebnog staža. Naime, u praksi se dešava da radnik, prema Zakonu o radu, ostvaruje uslove za starosnu penziju, i to po osnovu posebnog staža osiguranja, a prema Zakonu o PIO, taj uslov ne može da ostvari jer nema dovoljan broj godina starosti. U navedenom slučaju poslodavci su u nedoumici po kojem zakonu da postupe, a nadležno ministarstvo takođe nema jasan stav u vezi sa istim.
- Donošenje novog **Zakona o dječijoj zaštiti**, sa ciljem sistemskog rješavanja pitanja porodijskog bolovanja, odnosno obezbjeđivanja da se poslodavcima refundacija porodijskog bolovanja vrši u bruto iznosu.
- Inicirati izmjenu **Zakona o zdravstvenom osiguranju** u pravcu definisanja refundiranja plate poslodavcima u bruto iznosu, za bolovanja preko 30 dana za koja naknadu plate obezbjeđuje Fond zdravstvenog osiguranja.
- Pratiti implementaciju **Zakona o multilateralnim kompenzacijama i cesijama**, te inicirati donošenje **Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza** kojim bi se uredili rokovi izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama između privrednih subjekata, odnosno javnog sektora i privrednih subjekata, a s ciljem povećanja likvidnosti i finansijske discipline, te sprečavanja kašnjenja u izmirenju novčanih obaveza.
- Donošenje **Zakona o faktoringu** kojim bi se poboljšao sveukupni poslovni ambijent i indirektno uticalo na održavanje makroekonomske stabilnosti, kao i na ublažavanje problema nelikvidnosti privrede i dalji razvoj finansijskog tržišta.
- Izmjene **Zakona o deviznom poslovanju**, tako da se u međunarodnim kompenzacijama omogući kompenzacija na osnovu izjave, a ne ugovora kako je to sada propisano.
- **Donošenje Zakona o novčanim podsticajima agrarnog i ruralnog razvoja Republike Srpske** kojim bi se na duži period, u skladu sa budžetskim okvirom za finansiranje podrške agrarnog i ruralnog razvoja u strateškim dokumentima, utvrdile vrste i visina podsticaja, uslovi realizacije, kontrola realizacije sredstava i drugi bitni elementi.⁷
- Insistirati na donošenju **Zakona o podsticajima**, kojim će se utvrditi glavni pravci usmjerenja sredstava podrške za korisnike, uslovi za ostvarivanje sredstava, minimalni, odnosno maksimalni iznosi podrške po vrstama mjera, način kontrole realizacije sredstava, subjekti koji imaju pravo na podršku, te specifičnosti ostvarivanja podrške za manje povoljna područja.
- Preispitivanje svrhe postojanja **Zakona o posebnim republičkim taksama** i insistiranje na ukidanju istog sa ciljem rasterećenja privrede.
- Zakonskim rješenjima urediti oblast **tržišta kapitala** sa ciljem smanjenja naknada regulatora i drugih institucija na tržištu kapitala i postizanja većeg stepena njihove funkcionalnosti, kako bi se uzeli u obzir interesi svih učesnika i definisala konačna rješenja u opštem interesu.

⁷ Доношење Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју предвиђено је Програмом рада НСРС за 2014. годину, у III кварталу (јул-септембар), али се на реализацији истог није радило.

- Insistirati na donošenju **akta o pomoći privrednim subjektima**, propisanog Zakonom o Fondu solidarnosti za obnovu RS, te definisanju i propisivanju preciznih mjera i aktivnosti za **sistemsko reagovanje države u kriznim situacijama** i jačanju svijesti o samozaštiti.
- Insistirati na izmjenama propisa koji regulišu **oblast zatvaranja privrednih društava** sa ciljem ubrzanja i pojeftinjenja procedure zatvaranja privrednih društava (Zakon o stečaju i Zakon o likvidaciji), kao i u slučaju promjene oblika organizovanja iz društva sa ograničenom odgovornošću u formu samostalnog preduzetnika. Kako bi se ubrao postupak rješavanja statusa nelikvidnog i insolventnog subjekta, u regulativu Republike Srpske neophodno je uvesti nove institute kao što je npr. **institut predstečajne nagodbe**.
- Imajući u vidu teškoće u naplati javnih prihoda i nivo nenaplaćenih prihoda, odnosno potraživanja koja Poreska uprava RS ima prema privrednim subjektima, predložimo donošenje mjere kojom bi se **zabranilo osnivanje novih privrednih društava** u istoj djelatnosti od strane povezanih lica koji su vlasnici privrednih društava u blokadi ili stečaju ili koji imaju neizmirene poreske obaveze.
- Primjena sistema porodične medicine u praksi pokazala je mnoge manjkavosti ovog sistema koje se posebno ogledaju kroz zloupotrebu prava na bolovanje i više administrativnu nego zdravstvenu uslugu porodičnih ljekara. Poslovna zajednica stoga insistira na oživljavanju **medicine rada** kako bi se izbjegli nedostaci sistema porodičnog ljekara u pogledu procedure najavljivanja, zakazivanja pregleda i određivanja bolovanja. U praksi se dešava da od momenta zakazivanja pregleda do samog pregleda i otvaranja bolovanja prođe i nekoliko dana što ukazuje na neefikasnost ovog vida pružanja zdravstvenih usluga i dupliranje broja dana bolovanja.
- Praćenje realizacije mjera Ekonomske politike za 2015. godinu i insistiranje da se u Budžetu⁸ za 2016. godinu, **obezbijede sredstva za podsticaje** privredi, te blagovremena raspodjela tih sredstava privredi i poljoprivredi, kao i kreiranje **Registra svih podsticaja** koji se dodjeljuju privredi Republike Srpske, kako bi se obezbijedio jasan pregled dostupnih podsticajnih sredstava, te pratila njihova realizacija i efekti u praksi.
- **Podsticaji za samozapošljavanje i osnivanje porodičnih preduzeća** jedna je od mjera koja se mora predvidjeti u budžetu za naredne godine, kako bi se stimulisao razvoj male privrede i smanjilo i spriječilo obavljanje privredne aktivnosti u neformalnom dijelu ekonomije, odnosno u sivoj zoni.
- Kao poseban vid **podsticajnih mjera za zapošljavanje u industriji** neophodno je kreirati mjeru prema kojoj će poslodavac za svako novootvoreno radno mjesto u industriji biti **oslobođen plaćanja poreza na dohodak u trajanju od tri godine**. Takođe, sredstva namijenjena podsticajima za zapošljavanje trebaju biti dostupna poslodavcima tokom cijele godine, a ne vremenski ograničena kroz rokove utvrđene u javnim konkursima.
- Nova mjera koja bi trebala dodatno da stimuliše zapošljavanje i rastereti privrednike odnosi se na prijedlog da se **iz Fonda zdravstvenog osiguranja i Zavoda za zapošljavanje finansira doprinos za zdravstveno osiguranje za novozaposlene radnike u periodu do tri godine**. Ovo je posebno značajno za reformu aktivnosti Zavoda za zapošljavanje u smislu njegove funkcije proaktivnog zapošljavanja, a ne samo evidentiranja. Pored navedenih mjera, usmjerenih ka podsticanju zapošljavanja, svakako treba kontinuirano pratiti i analizirati mjere, koje u ovom pravcu, primjenjuju zemlje regiona, ali sagledati i druge načine i procese koji će doprinijeti efikasnijem rješavanju ovog pitanja, odnosno stimulisanju zapošljavanja.

⁸ У Буџету за 2015. годину предвиђене су субвенције за програме подршке инвестицијама и запошљавању, за развој прерађивачке индустрије, за подстицај развоја пољопривреде и села;

- Iako Investiciono razvojna banka Republike Srpske obezbjeđuje kredite za privredu pod nešto povoljnijim uslovima u odnosu na komercijalne banke, potrebno je obezbijediti još **povoljnija kreditna sredstva za osnovna i obrtna sredstva** prerađivačkoj industriji, sa stanovišta manjih kamatnih stopa, jednostavnije i brže procedure dobijanja istih, kao i dužih rokova otplate. Takođe, potrebno je obezbijediti subvencije na kamate za kredite kojima se finansira priprema izvoza.
- U svrhu **promocije uslova i prednosti investiranja** u Republiku Srpsku, neophodno je obezbijediti sredstva za učešće domaćih privrednih proizvođača i kapaciteta na međunarodnim sajmovima, izložbama, poslovnim forumima i sl. događajima.
- Insistirati na **reformi javne uprave**, odnosno definisanju programa reforme, u cilju postizanja veće efikasnosti, efektivnosti i ekonomičnosti, kroz racionalizaciju administracije i troškova, koja u konačnosti mora rezultirati smanjenjem javne potrošnje.
- U okviru reforme javne uprave, insistirati na pojednostavljenju procedura kod pribavljanja raznih saglasnosti, odobrenja, refundiranja naknada za bolovanja, itd., zatim kreiranju **Registra parafiskalnih opterećenja**, te suzbijanju zloupotreba subjekata kojima se, određenim zakonima, povjeravaju javna ovlaštenja (slobodno formiranje enormno visokih cijena usluga), kao i zloupotreba kod davanja bolovanja i penzionisanja radnika.
- Prilikom kreiranja budžeta u narednoj i sledećim godinama, javna uprava na svim nivoima vlasti trebala bi **smanjiti sve budžetske troškove**, odnosno rashode, osim subvencija, podsticaja i kapitalnih investicija i transfera. Prilikom donošenja odluka o zaduživanju neophodno je voditi računa da se zaduženja vrše samo za projekte koji se sami odplaćuju i koji podrazumijevaju angažman domaćih privrednih kapaciteta.
- Insistirati na **restrukturiranju javnih preduzeća**, sa ciljem obezbjeđivanja efikasnog upravljanja i uspješnog poslovanja javnih preduzeća, kako bi ostvarila značajniju dobit koja bi se stavila u punu funkciju razvoja privrede i Republike Srpske. Neophodno je izraditi konkretne sektorske i pojedinačne planove restrukturiranja i daljeg razvoja javnih preduzeća.
- Insistirati na obezbjeđivanju efikasnijeg djelovanja **robnih rezervi**, kako bi se ublažili poremećaji na tržištu ponude i tražnje. U cilju efikasnijeg djelovanja robnih rezervi, potrebno je postojeću jedinstvenu listu proizvoda razdvojiti na listu strateških proizvoda i listu stabilizacionih proizvoda, koju bi trebalo korigovati sa stanovišta značaja pojedinih grana privređivanja i za stanovništvo.
- Jedno od prioriternih pitanja, na čijem rješavanju insistira poslovna zajednica je **formiranje jedinstvene inspekcije**, kao i aktivnija uloga u sprečavanju nelegalnog obavljanja privredne djelatnosti, te sprečavanje i suzbijanje sive ekonomije i to putem kreiranja programa suzbijanja sive ekonomije.
- Insistirati na **analizi rada pravosuđa i mjerama za unapređenje rada pravosuđa**, kako bi se obezbjedilo brže rješavanje privrednih i drugih sporova i blagovremena naplate potraživanja koja se namiruju putem sudskih postupaka. U cilju postizanja veće efikasnosti⁹ u okviru nadležnih sudova neophodno je formirati posebno odjeljenje za sporove male vrijednosti, te obezbijediti mehanizam po kojem će sporovi velike vrijednosti imati prioritet u rješavanju. Dodatno, potrebno je definisati načine koji će osigurati brzo i efikasno **rješavnje tzv. komunalnih predmeta** koji učestvuju u visokom procentu u ukupnom broju neriješenih predmeta i predstavljaju jednu od najmanje efikasnih oblasti pravosuđa.

⁹ Проблем Окружног привредног суда у Бањалуци, гдје је највећи заостатак у погледу рјешавања спорова, односи се на недостатак судија, па је Високо судско и тужилачко вијеће БиХ, у мају 2014. године, у оквиру Извјештаја са ванредне сједнице, усвојило калкулацију потребног броја судија у окружним привредним судијама, и то за Окружни привредни суд у Бањалуци: 27 судских позиција и 9 позиција додатних судија на по четири године, а тренутно је запослено 15 судија.

- Provođenje **reformе visokog i srednjeg stručnog obrazovanja**, posebno u oblasti kreiranja upisne politike za srednje škole, te definisanje programa školskih i visokoškolskih ustanova u skladu sa potrebama privrede i, s tim u vezi, uključivanje u izradu programa dokvalifikacije i prekvalifikacije, te pokretanje aktivnosti na promovisanju „radničkih zanimanja“ i obezbjeđenju kvalitetnih programa srednjeg usmjerenog obrazovanja i obezbjeđivanja adekvatne praktične nastave.
- Insistirati na **preispitivanju visine taksa i naknada koje propisuju i naplaćuju lokalni organi uprave**, (komunalne takse, naknade za prikupljanje otpada, cijena vode za pravna lica itd.), uzimajući u obzir tešku privrednu situaciju i visok stepen nelikvidnosti privrede, te zahtjevati smanjenje iznosa taksi sa ciljem smanjenja opterećenja koja trpe privredni subjekti.
- Ukidanje **komunalne naknade**, koja predstavlja dodatno finansijsko opterećenje za pravna i fizička lica. Ova vrsta naknade obuhvaćena je Zakonom o porezu na nepokretnosti, kojim je propisano da visinu poreske stope poreza na nepokretnosti godišnje utvrđuju skupštine jedinica lokalne samouprave, svaka za svoju teritoriju, a Zakonom o budžetskom sistemu (Sl. gl. RS, br. 121/12), propisano je da je prihod budžeta opština i gradova, između ostalih, porez na imovinu, odnosno nepokretnosti. Komunalna naknada predstavlja dodatno opterećenje jer je osnov za naplatu ove naknade nepokretnost, kao i u slučaju poreza na nepokretnosti.
- **Cijene energenata, posebno električne energije** zadržati na postojećem nivou s obzirom da je trošak električne energije od strane anketiranih privredni društava u svrhu izrade Strategije i politike razvoja industrije Republike Srpske za period 2014.-2018. godina, prepoznat kao jedan od najvećih troškova u poslovanju privrednih subjekata. Tarife komunalnih usluga u industriji izjednačiti sa nivoom koji plaćaju fizička lica.
- Insistirati na ukidanju „**vršnog opterećenja**“ koji Elektorprivreda RS naplaćuje privrednim društvima i uvođenje sistema regulisanja isporuke električne energije na osnovu ugovora operatera i korisnika, te insistirati na ukidanju razlike u cijeni električne energije za privredu i domaćinstva.
- Insistirati na maksimalnom uključivanju domaćih kapaciteta u realizaciju planiranih aktivnosti javnog sektora i to:
 - ⇒ kreiranjem objedinjenog bilansa potreba preduzeća i drugih institucija iz javnog sektora (za 2015. i 2016. godinu),
 - ⇒ centralizacijom kapitalnih investicija u Republici Srpskoj, sa ciljem izrade jedinstvene baze svih planiranih investicija koje se finansiraju iz javnog sektora (javna preduzeća),
 - ⇒ i realizacijom istih uz angažovanje domaćih resursa (finansijskih, operativnih, kadrovskih i svih ostalih raspoloživih kapaciteta).
- Potrebno je preispitati postojanje monopola tj. oligopola trgovinskih lanaca i diskriminacije domaćih proizvođača tj. njihovih proizvoda sa vlastitim robnim markama u odnosu na robne marke trgovinskih lanaca, te preduzeti aktivnosti na otklanjanju ovih problema.

U cilju boljeg pozicioniranja domaćih proizvoda u trgovinskim lancima, a u saradnji sa udruženjima potrošača i nadležnim ministarstvima potrebno je napraviti tzv. **barometar zastupljenosti domaćih proizvoda** u ukupnoj ponudi roba u trgovinskim lancima.
- Komora će, i u narednom periodu, aktivno učestovati na unapređenju infrastrukture kvaliteta u BiH i RS u vidu aktivnog učešća u radu Vladinog Koordinacionog tijela za infrastrukturu kvaliteta proizvoda i usluga u Republici Srpskoj, učešća u radu tehničkih komiteta Instituta za standardizaciju BiH i drugim stručnim tijelima nadležnih institucija, organizacije stručnih rasprava, davanja mišljenja na zakonske i podzakonske akte, a

posebno na unapređenju sistema za ocjenu usklađenosti proizvoda u RS (osposobljavanje potrebnih laboratorija).

- Aktivno učešće u radu **Odbora za regulatornu reformu Vlade RS**, analizirati i razmatrati sva novopredložena zakonska rješenja i podzakonske akte i davati preporuke za njihovo usvajanje kako ne bi došlo do uvođenja nefiskalnih nameta ili dodatnih poslovnih barijera u privredi.
- Aktivno učešće u **Odboru za poreska pitanja**, te **Odboru za inspeksijska pitanja**, u okviru kojeg nastaviti insistirati na efikasnijem i transparentnijem radu, planskim i sveobuhvatnim, a ne kampanjskim i selektivnim kontrolama, te definisanju pitanja kao što su: preklapanje nadležnosti opštinskih i republičkih inspekcija (dupliranje kontrola), zatim pitanje formiranja jedinstvenog inspeksijskog sistema na istom nivou, preciznije definisanje najave kontrole, kao i definisanja organa nadležnih za otkrivanje, kontrolu i sankcionisanje svih oblika sive ekonomije i neregistrovanog obavljanja privredne djelatnosti.

Aktivnosti Privredne komore Republike Srpske na provođenju Mjera Ekonomske politike RS za 2015. godinu

Narodna skupština Republike Srpske je, na 4. Posebnoj sjednici održanoj 26.12.2014. godine, usvojila **Ekonomsku politiku Republike Srpske za 2015. godinu**. **Predstavnici Komore su, sa ciljem stvaranja** privrednog ambijenta povoljnijeg za poslovanje postojećih i primamljivog za nove investitore, **u raspravi i aktivnostima koje su prethodile donošenju iste, insistirali da Vlada RS doradi dokument, te je krajem godine**, amandmanima na vlastiti dokument, **Vlada utvrdila pregled zakona koji se donose ili mjenjaju u skladu sa Ekonomskom politikom RS za 2015. godinu**, te dodatno, početkom tekuće godine, pokrenula aktivnosti usmjerene ka realizaciji ovih poslova.

Naime, Vlada RS je sa ciljem praćenja provođenja mjera Ekonomske politike RS i procesa sadržanih u Programu rada Vlade za mandatni period 2014. - 2018. godine, formirala dva Odbora, u čiji sastav su imenovni i predstavnici Komore, i to Odbor za reformu privrednog sistema Republike Srpske i Odbor za reformu javnog sektora Republike Srpske, a čijim radom rukovode predsjednici Odbora, odnosno potpredsjednici Vlade RS. Dodatno, a radi predlaganja i realizacije konkretnih mjera, u okviru ovih Odbora, formirane su i radne grupe, i to: 1.) za provođenje reforme privrednog sistema, 2.) iz oblasti rada i zapošljavanja i 3.) za oblast suzbijanja sive ekonomije (pri Odboru za reformu privrednog sistema), te radne grupe: 1.) za reformu javne uprave i lokalne samouprave, 2.) za reformu javnih preduzeća, 3.) za reformu zdravstvenog sistema i 4.) za reformu obrazovnog sistema (pri Odboru za reformu javnog sektora RS). Pored predstavnika Vlade i ostalih članova, i u sastav ovih radnih grupa imenovani su predstavnici Privredne komore, odnosno Poslovne zajednice Republike Srpske.

Shodno tome, tokom 2015. godine, Komora će aktivno učestvovati i pratiti rad kako Odbora, tako i Radnih grupa, te prije svega zastupati interese privrede i insistirati na realizaciji predloženih mjera Poslovne zajednice RS za dokument Ekonomska politika RS za 2015. godinu, a sve sa ciljem kreiranja povoljnijeg poslovnog amijenta u RS.

v) aktivnosti granskih udruženja Privredne komore RS

Granska udruženja zastupaju interese privrednih subjekata, prate zakonsku i podzakonsku regulativu u okviru nadležnosti svakog sektora pojedinačno, daju prijedloge, mišljenja i preporuke u vezi izmjena i dopuna postojećih propisa, kao i donošenja novih. U toku 2015. godine, kontinuirano će pratiti realizaciju mjera Ekonomske politike RS, kao i drugih strateških dokumenata. Pored toga, granska udruženja pružaju logističku podršku

granskim udruženjima poslodavaca obavljajući stručne i administrativne poslove za Uniju udruženja poslodavaca.

Na osnovu zahtjeva članica, iznesenih na godišnjim skupštinama granskih udruženja, a koji nisu obuhvaćeni gore navedenim aktivnostima, u toku 2015. godine, planiraju se i druge aktivnosti u zastupanju interesa privrednika, a prema pojedinim sektorima u ovom Programu navodimo najznačajnije:

1. Udruženje poljoprivrede, vodoprivrede, ribarstva, prehrambene i duvanske industrije

- Novčani podsticaji za razvoj poljoprivrede i sela:
 - izrada Plana novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela u 2015. godini, pri čemu prioritet trebaju biti direktne mjere u cilju povećanja obima, asortimana i kvaliteta proizvoda i viših faza proizvodnje. Naročito je potrebno nastaviti započete aktivnosti u navodnjavanju i ulaganju u projekte otklanjanja rizičnih tačaka na hidromelioracionim sistemima, zadržati mjeru „plavog dizela“, regres za mineralno đubrivo, premije za otkup tržišnih viškova strateških proizvoda i kreditiranje otkupa poljoprivrednih proizvoda. U toku godine, potrebno je pratiti realizaciju Plana i Pravilnika novčanih podsticaja, te zahtijevati da novčani podsticaji budu u okviru raspoloživih sredstava i da se redovno isplaćuju,
 - donošenje Srednjoročnog plana razvoja poljoprivrede i ruralnih područja RS 2015-2020 god. i Zakona o novčanim podsticajima za razvoj poljoprivrede i ruralnih područja u kome bi se trebali uvažiti višegodišnji zahtjevi proizvođača u pogledu blagovremenog poznavanja vrsta, visine i uslova realizacije podsticaja i njihovog trajanja bar u periodu od pet godina,
- izrada Strategije za povećanje konkurentnosti i privlačenje stranih investicija u lancima proizvodnje mlijeka i prerađevina i voća, povrća i prerađevina,
- učestvovanje u izradi nove regulative i davanje prijedloga izmjena i dopuna postojeće regulative: zakona i pravilnika o hrani, veterinarstvu, dozvoljenim visinama tehnološkog manjka, kala, kvara i loma robe i drugim oblastima,
- u području spoljne trgovine aktivnosti će biti u vezi:
 - primjene sporazuma CEFTA-e, EFTA-a, SSP-a i Protokola o međusobnom priznavanju certifikata potpisanog između BiH i Republike Srbije,
 - održavanje seminara u cilju upoznavanja sa uslovima izvoza u Rusku Federaciju i zemlje EFTA-e,
 - stvaranja uslova za izvoz proizvoda životinjskog porijekla u zemlje EU, Rusku Federaciju i zemlje EFTA-e,
 - primjene postojeće pregovaračke platforme sa EU u pogledu zahtjeva EU za ustupcima, tj. potpunim ili djelomičnim ukidanjem carinskih stopa pri uvozu oko 220 proizvoda,
 - povećanja kvota za bescarinski izvoz: ribe, šećera i vina u zemlje EU i bescarinski uvoz pojedinih proizvoda,
 - aktivnosti u vezi rada Stalnog tijela za podršku i unapređenje spoljnotrgovinskog poslovanja i zaštitu domaće proizvodnje i
 - izrade regulative koja je u nadležnosti institucija na nivou BiH,
- izrada informacija o stanju u sektoru proizvodnje hrane i
- aktivnosti u vezi robnih rezervi, PDV-a i druge aktivnosti koje će se preduzimati u PK RS, a tiču se svih sektora privrede.

2. Udruženje šumarstva i prerade drveta

- Obezbjediti potpunu primjenu FSC standarda i izvršavanje Plana proizvodnje šumskih drvnih sortimenata u 2015. godini,

- Onemogućiti direktno ili indirektno odlijevanje šumskih drvnih sortimenata izvan Republike Srpske prije nego što budu podmirene potrebe drvoprerađivača iz Republike Srpske,
- Onemogućiti cijepanje tehničke oblovine u ogrev, odnosno onemogućiti prodaju ogreva koja u sebi sadrži trupce predviđene za pilansku preradu,
- Od JPŠ „Šume Republike Srpske“ a.d. Sokolac insistirati na realizaciji potpisanih ugovora, a posebno odredbi koje se odnose na odgovornost i prodavca i kupca za neizvršavanje obaveza utvrđenih u ugovoru,
- Pratiti realizaciju zaključenih ugovora i preuzetih obaveza po pitanju isporuke ugovorenih količina u pogledu količine, odgovarajućeg kvaliteta, kvartalne i mjesečne dinamike i ugovorenih rokova plaćanja obaveza za isporučene šumske drvene sortimente,
- Neprekidno se angažovati na unapređenju odnosa između privrednih društava iz drvne industrije RS i JPŠ „Šume Republike Srpske“ u cilju obezbjeđenja kontinuiranog snabdijevanja kapaciteta drvne industrije RS potrebnim količinama kvalitetne oblovine i povećanja proizvodnje u privrednim društvima drvne industrije, posebno u društvima sa visokim stepenom prerade, odnosno proizvođačima namještaja,
- U cilju poboljšanja položaja i uslova poslovanja članica Udruženja šumarstva i prerade drveta PKRS, zahtijevati potpunu realizaciju svih zaključaka Vlade Republike Srpske koji se odnose na šumarstvo i drvoprerađivačku industriju Republike Srpske, posebno tačke koja se odnosi na blagovremeno ugovaranje snabdijevanja trupcima do kraja tekuće za narednu godinu i na period od pet godina i odloženo plaćanje u rokovima od 30 do 90 dana zavisno od stepena finalizacije,
- Izvršiti revidiranje ranije utvrđenog razvrstavanja kupaca, privrednih društava sa odloženim plaćanjem šumskih drvnih sortimenata na 90 i 60 dana i uvažiti trenutno činjenično stanje jer se određeni broj privrednih društava ne nalazi u proizvodnom, odnosno poslovnom procesu,
- Insistirati na dopuni Uredbe o minimalnom tehničko-tehnološkim uslovima za rad objekata za primarnu preradu drveta (Sl. glasnik RS, br. 46/10) u smislu da subjekti, koji započinju djelatnost, treba da od organa nadležnog za inspeksijske poslove ili drugog ovlašćenog organa pribave u pisanoj formi dokaz o ispunjenosti uslova za rad iz pomenute uredbe prije nego što započne snabdijevanjem šumskih drvnih sortimenata iz JPŠ „Šume Republike Srpske“ a.d. Sokolac,
- Zalagati se za snažniju podršku drvoprerađivačima, kao pretežnim izvozniciima, jačanjem njihove konkurentnosti i poboljšanjem likvidnosti putem kreditnih aranžmana iz sredstava IRB RS po ubrzanoj proceduri uz povoljnije kamatne stope,
- Održati pet sjednica Izvršnog odbora Udruženja i najmanje jednu sjednicu Skupštine,
- Planirati i realizovati okvirno 30 posjeta privrednim društvima iz Udruženja šumarstva i prerade drveta PKRS,
- Planirati i organizovati okrugle stolove ili slične skupove koji za cilj imaju promociju upotrebe drveta i proizvoda od drveta.

3. Udruženje građevinarstva i industrije građevinskog materijala

- Pratiti i podsticati aktivnosti na donošenju podzakonskih akata i provedbenih dokumenata koja se odnose na novi Zakon o uređenju prostora i građenju, te pratiti njihovu primjenu i usklađenost sa ostalom regulativom koja dotiče ovu oblast, a takođe pratiti rad koordinacionog tjela u saradnji sa PPKBL koje je zaduženo za iznalaženje rješenja prevazilaženja problema nastalih primjenom novog Pravilnika o načinu obračuna troškova i uređenja gradskog građevinskog zemljišta, te o svim promjenama redovno izvještavati organe udruženja,

- Radne grupe koje je formirao Izvršni odbor Udruženja će nastaviti sa radom i u 2015. godini. To su Radna grupa za Zakonsku regulativu, Radna grupa za građevinske materijale, standardizaciju i certifikaciju i Radna grupa za unapređenje poslovnog ambijenta,
- Učešće sa drugim institucijama (ZIBL-om, Arhitektonsko-građevinskim fakultetom Banja Luka i resornim Ministarstvom) na organizovanju XI Naučno – stručnog skupa na temu “Savremena teorija i praksa u graditeljstvu” koji će se održati u aprilu 2015. godine,
- Podrška i učešće u radu Udruženja za zemljotresno inženjerstvo Republike Srpske - ZIRS,
- Saradnja sa resornim Ministarstvom na unapređenju procedura za izdavanje dozvola, standardizaciji i akreditovanju građevinskih proizvoda, usaglašavanju sa evropskim normama, energetske efikasnosti u zgradarstvu i drugim pitanjima od važnosti za ovu oblast,
- Putem Komisije za detašmane vršiti raspodjelu i kontrolu korištenja odobrenih detašmana po privrednim društvima, a u skladu sa Sporazumom vlada SR Njemačke i BiH, i redovno izvještavati nadležne organe o raspodijeli, realizaciji i korištenju detašmana u SR Njemačkoj, te izdavanje Saglasnosti na sklopljene ugovore detaširanih preduzeća,
- Insistirati na stvaranju uslova za veće angažovanje domaće građevinske operative i projektantsko - konsultantskih preduzeća na poslovima koji se finansiraju iz budžeta, republičkog i lokalnih zajednica, posebno na sanaciji šteta nastalih usljed majskih poplava u 2014. godini, a na osnovu zaključaka Izvršnog odbora Udruženja građevinarstva i industrije građevinskog materijala, kao i na dovođenju u ravnopravan položaj stranih i domaćih izvođača u odnosu na zakonske obaveze učesnika u građenju,
- Izrada cjelokupne analize sektora na osnovu APIF-ove baze podataka, te prikupljanje podataka i objedinjavanje zajedničkih problema u svakoj od grana ovog sektora,
- Aktivno djelovati na unapređenju regionalne privredne saradnje u oblasti građevinarstva, te raditi na institucionalnom povezivanju radi zajedničkog nastupa na tržištima zemalja regiona, kao i na trećim tržištima (eventualno formiranje konzorcijuma i drugih oblika udruživanja),
- Aktivno učešće u privrednim misijama, kako dolazećim, tako i odlazećim, te posjeta sajмова u ovoj oblasti sa posebnim akcentom na sajam građevine koji se održava u Banja Luci,
- Sarađivati sa obrazovnim institucijama u cilju planiranja i obrazovanja visokostručnih kadrova za potrebe građevinskog sektora, proizvodnih zanimanja (armirači, tesari, zidari, asvalteri, moleri i dr.), te saradnja sa Zavodom za obrazovanje odraslih na izradi planova obrazovanja odraslih za deficitarna zanimanja u ovoj oblasti.

4. Udruženje saobraćaja i veza

- Učešće u izradi Studije javnog prevoza putnika Republike Srpske sa ciljem racionalizacije postojećih redova vožnje u Republici, te projektovanja potrebnog broja redova vožnje koji će na adekvatan način zadovoljiti potrebe korisnika usluga javnog prevoza;
- Izmjene Zakona o prevozu o drumskom saobraćaju Republike Srpske (u skladu sa Studijom i promjene u dijelu poboljšanja ambijenta poslovanja prevoznika);
- Izmjene Pravilnika o ispunjenosti uslova i kategorizaciji autobuskih stanica i terminala;
- Izmjene Cjenovnika usluga autobuskih stanica u Republici Srpskoj,
- Izrada daljinara PK RS i područnih komora;

- Insistiranje na izmjenama Zakona o međunarodnom i međuentitetskom drumskom prevozu BiH i učešće u realizaciji mjera za sprečavanje nelegalnih oblika obavljanja djelatnosti, i to u saradnji sa resornim ministarstvima RS, Ministarstvom komunikacija i transporta BiH, Spoljnotrgovinskom komorom BiH, te inspeksijskim organima za saobraćaj državnog i entitetskih nivoa;
- Inicijativa za ukidanje naknade za autoputeve za vozila gradskog i prigradskog prevoza putnika;
- Inicijativa za smanjenje naknade za korištenje autoputeva prilikom registracije priključnih vozila za kamione (prikolica i poluprikolica);
- Realizacija postupka usklađivanja i registracije republičkih redova vožnje, te pružanje logističke podrške Komisiji za usklađivanje republičkih redova vožnje, kao i predstavnicima sektora koji učestvuju u radnim tijelima i organima drugih organizacija i institucija;
- Definisane procedure i provođenje postupka usklađivanja dijela međuentitetskih linija koje prolaze kroz RS;
- Učešće u pripremnim sastancima za mješovite komisije, kao i rad u međudržavnim mješovitim komisijama za drumski saobraćaj (Mješovita komisija BiH i Srbije je planirana u 2015. godini);
- Zastupanje interesa prevoznika u teretnom saobraćaju pred nadležnim organima vlasti;
- Učešće u aktivnostima koje idu u pravcu povećanja broja CEMT i bilateralnih dozvola za međunarodni drumski prevoz za zemlje Evrope i Azije;
- Redovno naglašavanje potrebe kontrole primjene Zakona o poštanskim uslugama Republike Srpske;
- Koordiniranje aktivnosti, putem Izvršnog odbora Udruženja saobraćaja i veza PKRS, na povećanju konkurentnosti željezničkog i drumskog transporta. Analiza drumskog prevoza putnika koju će, u 2015. godini, izraditi Ministarstvo saobraćaja i veza RS, mogla bi biti polazna osnova za eventualne izmjene zakonskih i podzakonskih akata, te u ovom periodu aktivno raditi na prikupljanju prijedloga i problema koje ističu predstavnici drumskog i željezničkog prevoza;
- Podrška i učešće prilikom priprema planova i realizacije izgradnje logističkih distributivnih centara.

5. Udruženje trgovine, turizma i ugostiteljstva

- Učestvovati u realizaciji mjera iz Akcionog plana za implementaciju Strategije trgovine Republike Srpske do 2015. godine i Strategije razvoja turizma Republike Srpske 2011-2020. godine.
- Insistirati na izmjeni Zakona o PDV-u, u pravcu definisanja „izvoza u turizmu“ kroz oslobađanje, odnosno smanjenje stope PDV-a, koristeći iskustva u zemljama u okruženju, npr. Hrvatske.
- Inicirati izmjene Zakona o igrama na sreću (Službeni glasnik Republike Srpske 111/12) člana 9., stav 2 i 3 u pravcu definisanja finansiranja projekata Turističke organizacije Republike Srpske iz prihoda ostvarenih od naknade za priređivanje igara na sreću.
- Insistirati na izmjeni Zakona o javnom radio-televizijskom sistemu BiH („Sl. gl. RS“, br.: 78/05, 35/09, 32/10), koji propisuje da je svako pravno lice, osim određenih izuzetaka, dužno da plaća RTV taksu za svaki prijemnik koji posjeduje, dok je svako domaćinstvo dužno da plaća RTV taksu za samo jedan prijemnik, bez obzira na njihov ukupan broj u domaćinstvu. Prema Zakonu o RTRS, ove odredbe iz Zakona o JRTV sistemu BiH direktno se primjenjuju. Problem, koji se ogleda u dodatnom finansijskom opterećenju pravnih lica, posebno dotiče pružaoce turističko-ugostiteljskih usluga, odnosno hotele.
- Insistirati na usvajanju određenih mjera zaštite domaćih trgovaca, kroz davanje povoljnijih kreditnih aranžmana, jačanju konkurentnosti male trgovine, ulaganja u

znanje i razvoj, uvezivanje domaćih trgovaca u lance i stvaranje jakog subjekta koji bi bio ravnopravan partner velikim trgovačkim lancima. Naglašavamo da je mala trgovina potrebna zbog neravnomjerne naseljenosti i razvijenosti Republike Srpske, kao i snabdjevanja slabije pokretnosti stanovništva.

- U sektoru ruralnog turizma kombinovati stimulacije u poljoprivredu sa stimulacijama u turizmu. U skladu s tim, neophodno je povećati stimulacije u turizmu za one subjekte u ruralnom turizmu koji će svoje poljoprivredno i šire ekonomsko gazdinstvo, vlastite prehrambene proizvode, pića i druge usluge prodavati kao turistički proizvod.
- U okviru podsticajnih sredstava Ministarstva trgovine i turizma za finansiranje projekata iz oblasti turizma definisati model stimulisanja organizovanog dolaska turista iz drugih zemalja¹⁰.

6. Udruženje energetike

S obzirom na specifičnosti ovog Udruženja, gdje su privredna društva iz oblasti elektroenergetike u državnom vlasništvu, a naftnog sektora i ostalih energetskih grana iz oblasti privatnog sektora - strani investitori, rad ovog Udruženja najviše će biti usmjeren u pravcu učešća u javnim raspravama na zakonska i podzakonska akta iz ove oblasti, kao i učešće u projektima iz ove oblasti. Konkretni aktivnosti ogledaće se u sledećem:

- Saradnja sa Ministarstvom industrije, energetike i rudarstva oko primjene Odluke o garantovanim otkupnim cijenama iz postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i informisanje privrednika o postupcima za realizaciju ovih projekata,
- S obzirom da je Planom aktivnosti predviđeno da će tržište električne energije početi funkcionisati od 01.01.2015. godine neophodno je u saradnji sa Regulatornom komisijom za energetiku RS - RERS i sa Državnom regulatornom komisijom za električnu energiju u BiH - DERK, pribavljati informacije o aktivnostima u procesu otvaranja tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini i, po potrebi, prenositi ih privrednim subjektima iz ovog i drugih udruženja,
- Informisati koncesionare, prvenstveno za male hidroelektrane, o izradi zakonskih i podzakonskih akata od značaja za ovu oblast,
- Sarađivati sa Regulatornom komisijom za energetiku, prvenstveno kroz učešće privrednika na javnim raspravama na akta iz domena Regulatorne komisije za energetiku, te prezentovanje ovoj Komisiji zahtjeva privrednika koji se odnose na vršno opterećenje koje je posljedica neredovnog snabdjevanja električnom energijom (nestanak), ali i traženje rješenja za eliminaciju troška po ovom osnovu,
- Pratiti aktivnosti oko donošenja izmjena i dopuna Odluke o kvalitetu tečnih naftnih goriva,
- Pratiti aktivnosti Savjeta ministara BiH na preuzimanju standarda, i to za kvalitet dizel goriva BAS EN 590:2008 i kvalitet motornih benzina BAS EN 228:2008,
- Pratiti aktivnosti Grupacije za promet naftom i naftnim derivatima Republike Srpske, kroz pokretanje inicijativa iz ove oblasti kod resornih ministarstava kako na nivou RS, tako i na nivou BiH,
- Aktivnosti na provođenju inicijative za izmjenu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o minimalno-tehničkim uslovima u pogledu poslovnog prostora, opreme, uređaja i potrebne stručne spreme u prometu naftnim derivatima,
- Analiza kretanja prodajnih cijena nafte i naftnih derivata u RS,
- Pokretanje inicijative za smanjenje cijene uzorkovanja goriva, te smanjenje cijene baždarenja rezervoara, sondi i aparata,

¹⁰ Нпр. уколико туристичка агенција организовано доведе групу туриста која борави у Републици Српској најмање три дана, тада се за сваког регистрованог туристу агенцији исплаћује једнократни финансијски стимуланс. Стимуланс се остварује презентовањем неопходне документације.

- Koordinisati aktivnosti privrednih društava iz oblasti TNG u Republici Srpskoj, ali i zajedničkom nastupu u radu Udruženja za TNG koje je konstituisano u STK BiH,
- Pratiti aktivnosti oko izrade Uredbe o načinu i postupku sanacije štete na energetskim objektima izazvane poplavama u RS.

7. Udruženje za zaštitu životne sredine

- Pratiti implementaciju Zakona o zaštiti prirode kao i provedbenih dokumenata koji prate Zakon.
- Aktivno nastaviti sa učešćem u pripremi i donošenju Pravilnika koji se odnose na novi Zakon o upravljanju otpadom.
- Nastaviti sa aktivnostima na osnivanju Operatera za upravljanje ambalažnim otpadom u Republici Srpskoj, u skladu sa Uredbom o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom.
- Učešće u javnim raspravama i davanju mišljenja na izradu studijske dokumentacije u cilju izrade zahtjeva za dobijanje ekoloških dozvola, kako na lokalnom (preko PPK), tako i na nivou Ministarstva.
- Pružanje podrške u realizaciji projekata (koji su u toku): Izgradnja regionalnih sanitarnih deponija, Šumska i planinska zaštićena područja, Opštinski program za upravljanje čvrstim otpadom i doprinosi podizanju javne svijesti o značaju upravljanja otpadom.
- Insistirati kod Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju i Rebuličkog inspektorata na efikasnijem kontrolisanju kvaliteta rada, tehničke opremljenosti i kadrovske osposobljenosti licenciranih kuća iz oblasti zaštite životne sredine. U slučajevima neispunjavanja uslova, nekvalitetnog rada i nelojalne konkurencije insistirati na oduzimanju licenci.
- Podržati formiranje katastra zagađivača na nivou RS u GIS formatu, s ciljem mogućnosti analiza uticaja, kao i katastra otpada prema lokaciji, kvantitetu i kvalitetu u pomenutoj tehnologiji, čime se omogućavaju transportne analize i dr., kao jedne od osnova za utvrđivanje rentabiliteta eventualnog korištenja otpada.
- Podržavati projekte sa čistim tehnologijama, proizvodnje i korištenja energije iz obnovljivih izvora, energetske efikasnosti, te projekte koji imaju za cilj smanjenje emisije gasova koji prouzrokuju efekat staklene bašte (CO₂).
- Predložiti da institucije RS osposobe kadrove čiji bi zadatak bio izrada aplikacija za predpristupne fondove EU i koordinacijom projekata, prvenstveno u oblasti zaštite životne sredine.
- Kod predstavnika lokalnih zajednica i privrednih subjekata, insistirati na pripremi tehničke dokumentacije iz oblasti vodosnabdjevanja, kanalisanja upotrebljenih voda i izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.
- Praćenje i davanje sugestija u oblasti zakonske regulative u oblasti energetske efikasnosti.
- Insistirati na izradi Registra javnih zgrada i utvrđivanje njihovog stanja u pogledu energetske efikasnosti. To bi bila osnova za projekte rekonstrukcije javnih zgrada s ciljem smanjenja potrošnje energije u njima. Smanjenjem potrošnje energije u zgradama smanjuje se i emisija ugljen dioksida, čađi i ostalih zagađivača čime se direktno utiče na kvalitet vazduha u naseljenim mjestima, a istovremeno se smanjuju troškovi zagrijavanja i hlađenja objekata. To bi bila osnova za učešće u projektima iz ove oblasti.
- Učešće predstavnik PKRS i članova udruženja na javnim raspravama na temu izrada Strategije za upravljanje otpadom u Republici Srpskoj
- Praćenje implementacije Uredbe o ambalaži i ambalažnom otpadu
- Učešće u raspravama prilikom usvajanja novih Uredbi iz ove oblasti, a odnose se na zbrinjavanje otpada definisanog u Registru otpada.

- Učešće na projektima, kao što je “Prikupljanje podataka o čvrstom otpadu u zemljama Jugoistočne Evrope”.¹¹

8. Udruženje tekstila, kože i obuće i Udruženje grafičke i infomrativne djelatnosti, proizvodnje papira i proizvoda od papira

- Zbog specifičnosti sektora, pretežno ženske radne snage, insistirati na izradi novog Zakona o dječijoj zaštiti u cilju sistemskog rješavanja problema refundiranja porodiljskog bolovanja.
- Insistirati na sistemskim mjerama zapošljavanja, u cilju planiranja projekata za zapošljavanje, uvažavajući činjenicu da su sektor proizvodnja obuće i tekstilna industrija radnointenzivne grane koje imaju trenda rasta broja zaposlenih.
- Insistirati na omogućavanju kompenzacije obaveza prema fondovima (zdravstva i dječije zaštite).
- U saradnji sa Ministarstvom industrije, energetike i rudarstva raditi na implementaciji dokumenta „Strategija i politika razvoja industrije Republike Srpske 2014 - 2018. godine“ posebno s aspekta industrije tekstila, kože i obuće, te grafičke industrije i proizvodnje papira i proizvoda od papira.
- Insistirati na većim podsticajima za unapređenje tehnologija, te razvoj novih proizvoda, sa prioritetom na projekte usmjerene na unapređenje proizvodne djelatnosti u odnosu na naučne projekte.
- Preduzimati aktivnosti na rješavanju problema nedostatka kadrova u sektoru tekstila, kože i obuće, u saradnji sa resornim Ministarstvom, te uticati na izmjene zakonske regulative koja reguliše ovu oblast u cilju usklađivanja upisne politike sa potrebama privrede, prije svega realnog sektora;
- Insistirati na cjelokupnoj reformi obrazovnog sistema i uvođenje instituta prakse u srednje škole.
- Učešće u Projektu „CREDO Krajina“, kroz rad i aktivnosti u sektorskom odboru industrije kože i obuće „CREDO Krajina“.
- Saradnja sa Tehnološkim fakultetom u Banja Luci u smislu podrške privrednim društvima kroz edukacije, unapređenje procesa rada.
- Pratiti i analizirati efekte primjene Zakona o doprinosima, kojim je propisano da osnovica za obračun doprinosa zaposlenih u oblasti proizvodnje tekstila, odjeće, kože i proizvoda od kože iznosi 25% prosječne mjesečne bruto plate u Republici Srpskoj. U vezi sa tim, redovno pratiti indikatore poslovanja ove grane privrede (obim proizvodnje, zaposlenost, spoljnotrgovinska razmjena i dr.) i predlagati mjere za poboljšanje uslova poslovanja u ovom sektoru.
- Učestvovati u radu Tehničkog komiteta za tekstil, kožu i obuću BAS/TC 48.
- Angažovanje na izradi novog Web portala Komore, gdje će jedan od sektora biti tekstil, koža i obuća, te uključivanje preduzeća iz sektora u navedenu aktivnost.
- U saradnji sa Privrednom komorom Federacije BiH, formiranje zajedničke radne grupe sastavljene od predstavnika preduzeća iz sektora tekstila, kože i obuće sa područja RS i FBiH, predstavnika resornih ministarstava RS i FBiH, te sekretara Udruženja TKO u cilju izrade Inicijative za unapređenje poslovanja preduzeća u tekstilnoj i obućarskoj industriji na nivou BiH.
- Planirane posjete sajmovima MICAM (sajam za obućarsku industriju), Milano i ITMA (sajam tehnologija za tekstilnu i odjevnu industriju), Milano.

¹¹ Pilot projekat koji se implementira u četiri zemlje Jugoistočne evrope (Srbija, BiH, Makedonija, Crna Gora), a koji će doprinijeti kvalitetnijem pristupu prikupljanja otpada, te postaviti kriterije koji će biti primjenjivi i u ostalim opštinama Republike Srpske. Na osnovu ovog projekta dođe se do podataka o otpadu, što će značajno unaprijediti stanje u ovoj oblasti i definisati metodologiju načina prikupljanja otpada, a angažmanom na ovom projektu značajno je unaprijeđena saradnja između Udruženja za zaštitu životne sredine, Fonda za zaštitu životne sredine i Energetske efikasnosti Republike Srpske.

9. Udruženje metalurgije i prerade metala i Udruženje elektro, hemijske, gumarske i industrije nemetala

- Praćenje zakonske regulative na području metalne i elektro industrije davanje prijedloga, mišljenja i preporuka u vezi izmjena i dopuna postojećih propisa, kao i donošenje novih propisa na nivou RS, kao i učešće u procesu harmonizacije pravne regulative na nivou BiH,
- Koordinirati aktivnosti sa Ministarstvom industrije energetike i rudarstva oko provođenja Strategije razvoja MSP, realizacije Strategije razvoja industrije 2014. - 2018. godine, te nadležnim Ministarstvom oko realizacije Strategije naučnog i tehnološkog razvoja, ali i drugih Strategija vezano za poslovanje privrednih subjekata iz ovog sektora,
- Insistirati na otklanjanju nezarinskih i tehničkih barijera u funkciji razvoja i boljeg poslovanja privrednih društava iz RS,
- Izrada baze uvoznih proizvoda, analiza postojećih kapaciteta u oblasti metalne i elektro industrije, kao pretpostavke za proizvodnju tih proizvoda u Republici Srpskoj,
- Zajedno sa Ministarstvom nauke i tehnologije RS raditi na projektima razvoja tehnologija, nabavke opreme i učešća na stručnim skupovima o razvoju tehnologije. Posebno se zalagati da određene vidove pomoći dobiju proizvodna privredna društva,
- Nastaviti kontinuirano informisanje privrednika o zakonskoj metrologiji, verifikaciji mjerila i industrijskoj metrologiji,
- Rad u Tehničkom komitetu TC 40 uz konsultacije sa privrednim društvima i animiranje stručnjaka iz privrede za rad u drugim Tehničkim komitetima pri Institutu za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo,
- Nastaviti aktivnosti na unapređenju manifestacije „Najbolja tehnološka inovacija“ u organizaciji institucija RS (Ministarstvo nauke i tehnologije, PKRS, RARS i Savez inovatora RS),
- Nastaviti saradnju sa Savezom inovatora RS i animirati mlade za učešće i inovativnim aktivnostima,
- Raditi na medijskoj afirmaciji pozitivnih primjera iz ovog sektora privrede i stvaranju pozitivnog imidža domaćih proizvoda, kroz aktivnosti projekta "Naše je bolje" (objavlivanje promotivnih tekstova o pozitivnim primjerima u privredi),
- Aktivno učestvovati u tijelima i radnim grupama, kako na nivou Republike Srpske, tako i na nivou BiH, te sa jedne strane, plasirati informacije i zaključke prema privrednicima, a s druge strane tražiti prijedloge i sugestije,
- Kontinuirano provoditi aktivnosti na kompletiranju baze podataka članica iz ovih sektora sa svim podacima (klasifikacija prema proizvodima, uspješnosti, regionalnoj zastupljenosti i dr.),
- Redovno informisati članice o novitetima na tržištu Evropske unije (ponuda, tražnja, tenderi i pozivi i projekti Evropske komisije, moguća saradnja sa EU partnerima iz oblasti tehnologije i inovacija i drugo),
- Nastaviti saradnju sa komorama iz okruženja, naročito sa Hrvatskom gospodarskom komorom, a s ciljem upoznavanja sa iskustvima ove Komore, u svjetlu ulaska Republike Hrvatske u EU i mogućih uticaja na privredu RS,
- Provoditi aktivnosti na informisanju potencijalnih stranih investitora o mogućnostima ulaganja u RS, naročito u metalnom i elektro sektoru kroz realizaciju i izradu nove Strategije stranih ulaganja u Republiku Srpsku,
- Izrada analize poslovanja na osnovu podataka APIF-a (ukupni prihodi, ukupni rashodi, dobit, gubitak, broj zaposlenih, broj privrednih društava) u sektoru metalurgije i prerade metala za 2014. godinu,
- Nastaviti saradnju sa naučno-stručnim institucijama RS (mašinskim i elektrotehničkim

fakultetima u Banjoj Luci i Istočnom Sarajevu, Tehnološkim fakultetom u Zvorniku, Fakultetom za proizvodnju i menadžment u Trebinju i dr.),

- Aktivno učešće predstavnika Udruženja i privrednih subjekata iz ovih sektora na izradi prijedloga za Ekonomsku politiku za 2016. godinu, kao i učešće članica na javnoj raspravi po istom dokumentu,
- U okviru saradnje sa Zavodom za obrazovanje odraslih PKRS, kao partner, a time i udruženja, učestvovalaće u izradi i realizaciji Plana obrazovanja odraslih za 2016. godinu,
- Učešće u sektorskom odboru metalne industrije u okviru CREDO projekta, ali i drugim projektima koji su na bilo koji način vezani za ovaj sektor
- Učešće u izradi i promociji Kataloga radova sa Naučno stručnog skupa „Tehnološke inovacije generator privrednog razvoja“
- Posjete privrednim društvima iz sektora metalne i elektro industrije
- Saradnja sa Savjetima privrede na lokalnom nivou uz aktivno učešće područnih privrednih komora
- Informisanje privrednika o svim bitnijim aktivnostima u PKRS - posjete i nastupi na sajmovima, organizacija privrednih misija, seminara (u saradnji sa Institutom za standardizaciju na temu Bas standarda po tematskim cjelinama) edukacije, inicijative
- Nastavak saradnje i zajedničkog djelovanja između Privredne komore Republike Srpske i Foruma metalne industrije BiH.
- Inicijative vezane za izradu konačnog teksta Uredbe o načinu i postupku sanacije štete izazvane poplavama u Republici Srpskoj u maju 2014. godine.

10. Udruženje komunalnih i uslužnih djelatnosti

- Nastaviti sa aktivnostima vezanim za izmjenu Zakona o poštanskim uslugama (Inicijativa putem Saveza opština i gradova RS), a uporedo raditi na postizanju dogovora sa Poštama Srpske o cijeni poštanskih usluga od 0,30 KM po pošiljci za 2015. godinu, kako je to bilo u 2012. godini. Ova aktivnost će se voditi na način da se nađe kompromisno rešenje između Pošta Srpske i privrednih društava iz Udruženja komunalnih i uslužnih djelatnosti,
- Učestvovati u implementaciji Uredbe o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom sa ciljem provođenja iste, uz očuvanje postojeće komunalne i reciklažne infrastrukture u Republici Srpskoj, te pružanje podrške osnivanju Operatera za upravljanje ambalažnim otpadom u RS, a komunalna preduzeća će se uključiti u sistem operatera za upravljanje ambalažnim otpadom,
- Uspostaviti intenzivniju saradnju sa Savezom opština i gradova Republike Srpske u cilju većeg angažovanja jedinica lokalne uprave na rješavanju problema komunalnih preduzeća i unapređenju njihovog rada,
- Insistirati na izmjeni Zakona o javnim nabavkama u smislu izuzimanja lokalnih zajednica od obaveze raspisivanja tendera za poslove iz oblasti komunalne djelatnosti,
- Zbog relativno malih računa za komunalne usluge, tražiti mogućnost prilagođavanja sudskih troškova iznosu utuženja,
- Insistirati na definisanju načina formiranja cijena komunalnih usluga kroz izradu jedinstvene metodologije utvrđivanja cijena komunalnih usluga koja bi trebala biti bazirana na tržišnim cijenama ulaznih troškova. Nakon izrade metodologije, istu je potrebno ugraditi u postojeći zakonski i podzakonski okvir,
- Pokrenuti inicijativu za uspostavljanje Registra korisnika komunalnih usluga, uvođenje mehanizama za efikasniju naplatu komunalnih usluga, te insistirati na produženju zakonskog roka zastare na tri godine u cilju povećanja naplate dugovanja,
- Udruženje podržava izradu novog Zakona o restruktuiranju komunalnih djelatnosti, čime bi se zakonski regulisala mogućnost da se dospjele obaveze komunalnih

preduzeća prema JP i Fondovima konvertuju u akcije, što bi doprinijelo ozdravljenju i stabilizaciji komunalnih preduzeća i omogućilo njihovo nesmetano funkcionisanje,

- Putem područnih privrednih komora raditi na rešavanju problema komunalnih preduzeća koji su vezani za lokalni nivo,
- U sklopu plana rada će takođe biti obuhvaćene i posjete privrednim društvima u ovoj oblasti, te predstavljanje savremenih spalionica komunalnog otpada, gdje isti može biti iskorišten u proizvodnju toplotne energije, gdje bi toplane imale dosta jeftiniji energent.
- Učešće u projektima koji definišu organizovano skupljanje i tretiranje otpada.
- Učešće na projektima - pilot projekat "Prikupljanje podataka o čvrstom otpadu u zemljama Jugoistočne Evrope" - u projektu će učestvovati 16 pilot opština sa svojim komunalnim preduzećima (iz Republike Srpske dva komunalna preduzeća zajedno sa matičnim opštinama, Prijedor i Bijeljina koji su u procesu bodovanja prijava ostvarili najveći broj bodova). Ukupno vrijeme trajanja projekta je 17 mjeseci odnosno od 01.10.2014. godine do 28.02.2016. godine.

11. Udruženje društava za upravljanje investicionim fondovima

- Insistirati na zaštiti interesa investicionih fondova, odnosno manjinskih akcionara, putem usaglašenog djelovanja u akcionarskim društvima,
- Insistirati na unapređenju korporativnog upravljanja kroz primjenu novih zakonskih rješenja, u cilju zaštite kapitala investicionih fondova,
- Nastaviti saradnju sa državnim institucijama po pitanjima koja se tiču zaštite interesa investicionih fondova,
- Nastaviti saradnju sa Ministarstvom finansija i Komisijom za hartije od vrijednosti, u vezi sa izmjenom postojećih i donošenjem novih zakonskih rješenja na tržištu kapitala,
- Nastaviti saradnju sa drugim institucijama sa tržišta kapitala (Banjalučka berza, druga strukovna udruženja) po pitanjima uređenja i funkcionisanja tržišta kapitala.

12. Udruženje društava za osiguranje

- Učestvovati u aktivnostima Radne grupe Ministarstva finansija za izradu Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju.
- U cilju stimulacije i podrške razvoju osiguranja života i sprečavanju odlijevanja dijela premije u Federaciju BiH i države u okruženju, inicirati izmjenu poreskog sistema u pravcu uvođenja poreskih olakšica kod osiguranja života.
- Inicirati izmjene zakona koji predviđaju razna davanja i obračun doprinosa na premiju osiguranja, kao što su: Zakon o šumama, Zakon o zaštiti od požara, s obzirom na potrebu da se isti usklade sa Zakonom o društvima za osiguranje.
- Inicirati izmjene Zakona o protivgradnoj zaštiti („Sl. gl. RS“, br.: 39/03 i 110/08) i Odluke o visini naknade za finansiranje sistema protivgradne zaštite („Sl. gl. RS“, br.: 16/10).¹²
- Inicirati izmjene i dopune Zakona o posredovanju u osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 64/06 i 106/09), u cilju sprečavanja nelojalne konkurencije i uređenja tržišta osiguranja kroz zabranu (ograničenje) posredovanja u obaveznom osiguranju.
- Inicirati izmjene i dopune Zakona o bezbjednosti u saobraćaju na putevima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 63/11), u pravcu postizanja većeg

¹² Законом и Одлуком накнада за противградну заштиту обрачунава се и исплаћује у висини 0,1% од укупног прихода оствареног по завршном рачуну за претходну годину. Према тачки VI одлуке, накнаду за финансирање система противградне заштите плаћају правна лица чија је дјелатност осигурање и реосигурање имовине и лица. Стога, друштва за осигурање предлажу да основица за обрачун накнаде чини само дио пословног прихода (режијски додатак) по основу уговора о осигурању имовине по којима је уговорено ношење ризика од временских непогода-града и по регионалном принципу, гдје ризик постоји, те предузети активности у том смислу.

stepena kontrole u stanicama za tehnički pregled, a s ciljem sprečavanja nelojalne konkurencije.

- Inicirati izmjene podzakonskih akata koje usvaja Agencija za osiguranje Republike Srpske.

13. Udruženje za informaciono-komunikacione tehnologije

- Praćenje problematike i upućivanje prijedloga resornim ministarstvima sa ciljem aktivnije uloge u prepoznavanju značaja ovog sektora i mogućnosti postizanja značajnih finansijskih efekata u ovoj branši,
- Predlaganje mjera i formiranje potrebnih tijela sa ciljem razvoja IT sektora;
- Uspostava intenzivnije saradnje i uvezivanja Udruženja sa naučno-stučnim institucijama sa ciljem aktivnijeg transfera znanja između centara koji raspolažu ljudskim resursima i potreba privrede, a pri tome smatrajući fakultete za ICT kao bitne za reprodukciju kadrova;
- Definisane profile neophodnih privredi kroz aktivno učešće privrednih društava u diskusijama i uključivanjem u različite projekte obrazovanja, kao što je VET projekat i sl.,
- Aktivno učešće u organizaciji e-Business Conference 2015,
- Organizovanje prezentacija RS ICT Roadshow 2015 (u svim područnim komorama) kao aktivnosti koja podrazumijeva predstavljanje svih proizvođača softvera domaćim preduzećima,
- Voditi aktivnosti na anketiranju predstavnika privrednih subjekata iz ove branše o mogućnosti učešća na najznačajnijim sajmovima – CeBiT u Hanoveru i u Nirnbergu, te zavisno od interesa i uz obezbjeđivanje podrške drugih institucija, organizovati posjetu istim,
- U saradnji sa partnerima, Vladom RS i drugim saradnicima obezbijediti;
- Iniciranje mjera sa ciljem stvaranja preduslova da PKRS postane sertifikaciono tijelo za izdavanje digitalnog sertifikata i digitalnog potpisa privredi (Certification Authority);
- Iniciranje donošenja potpunije i kompletnije zakonske regulative za ovaj sektor, te aktivnije učešće na javnim raspravama,
- Podrška preduzećima u smislu aktivnijeg učešća u komisijama koje formiraju institucije, a značajne su za potpunu realizaciju projekata koji uključuju ovu oblast, kao i u situacijama gdje ne postoji dovoljan broj stručnih lica koji mogu pratiti realizaciju projekata za koja se izdvajaju značajna finansijska sredstva, npr. Projekat interoperabilnosti,
- Učešće na značajnijim događajima iz ovog sektora u BiH i inostranstvu, s ciljem povećanja regionalne saradnje,
- Obilazak područnih privrednih komora i privrednih društava sa tog područja iz oblasti informaciono - komunikacionih tehnologija, a s ciljem razmjene iskustava,
- Izrada raznih analiza za potrebe ovog sektora u saradnji sa Agencijom za informaciono društvo RS i Asocijacijom informatičara u BiH, međunarodnim organizacijama CEPIS i dr., saradnja sa Zavodom za statistiku i kreiranje izvještaja koji prate aktivnosti u ovoj oblasti,
- Animiranje mladih osoba da se upisuju na studije elektrotehnike i informatike, kao i podrška projektima koji naglašavaju ove aktivnosti,
- Rad na upisnim politikama.

1.2. Evropske integracije i regionalna saradnja

Institucije RS i BiH nastaviće sa realizacijom obaveza preuzetih iz Privremenog sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između BiH i EU u skladu sa odgovorajućim sistemom koordinacije uz očuvanje ustavnih nadležnosti.

Komora će insistirati na hitnom rješavanju pitanja ispunjavanja uslova za izvoz namirnica životinjskog porijekla, posebno ubrzavanje procesa osposobljavanja objekata za nesmetani izvoz proizvoda životinjskog porijekla i ostavri vanju uslova za izvoz proizvoda biljnog porijekla u Republiku Hrvatsku i EU. U skladu sa Vladinim Akcionim planom za preuzimanje direktiva Novog i Starog pristupa u domaće zakonodavstvo, Komora će zahtjevati da se zakonska rješenja prilagode postojećim uslovima poslovanja sa odgovarajućim prelaznim rokovima. Predviđeno je da se osamnaesti sastanak Koordinacionog tijela za infrastrukturu kvaliteta Vlade Republike Srpske održi u Komori, u februaru 2015. godine. Ujedno je planirano održavanje Konferencije na kojoj bi se prezentovao Zakon o tehničkim propisima i prateće Uredba, sa osvrtom na primjenu EU propisa Novog, Starog i Globalnog pristupa. Komora će i u narednoj godini informisati privredu o zahtjevima za plasman proizvoda na EU i međunarodno tržište i ukazati na efekte primjene zakonskih rješenja u RS u cilju prilagodođavanja zakonskih rješenja postojećim uslovima poslovanja.

1.2.1. Aktivnosti koje se odnose na primjenu Sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA, EFTA i dr.)

U cilju efikasnije primjene i korišćenja potencijalnih mogućnosti CEFTA sporazuma, Privredna komora RS će nastaviti saradnju sa komorama CEFTA zemalja kroz rad u okviru Foruma privrednih komora CEFTA zemalja, kao i sa nadležnim institucijama u RS i BiH, a najznačajnije aktivnosti podrazumjevaće sljedeće:

- Učešće u radu Foruma CEFTA komora u cilju obezbjeđenja podrške privredi radi postizanja najvećeg mogućeg pozitivnog rezultata potpisanih ugovora o slobodnoj trgovini i međusobnom priznavanju certifikata;
- Učešće u radu radnih grupa formiranih od strane Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH u cilju uspostavljanja konkretnije saradnje sa članovima pododbora iz BiH u Zajedničkom odboru CEFTA 2006, kao najvišem tijelu zaduženom za provođenje CEFTA Sporazuma;
- Insistiranje kod nadležnih organa na ubrzanje procesa potpisivanja uzajamnih sporazuma o međusobnom priznavanju certifikata sa drugima zemljama CEFTA regiona, kao i sporazuma Cefta zemalja o načinu međusobnog priznavanja dokumenta o ocjenjivanju usaglašenosti;
- Saradnja sa komorama Cefta regiona na sagledavanju mogućnosti za potisivanje mulilateralnih sporazuma u oblasti standardizacije, akreditacije i metrologije između nacionalnih akreditacionih tijela zemanja Cefta regiona;
- Saradnja sa komorama regiona u pripremi prijedloga regionalnih projekata, koji se mogu kandidovati putem Vijeća za regionalnu saradnju u cilju korištenja namjenskih fondova Evropske unije;
- Kontinuirano evidentiranje i prikupljanje informacija o nekarinskim barijerama u cilju otklanjanja istih;
- Aktivnosti na identifikaciji privrednih grana gdje je moguća dijagonalna kumulacija porijekla, te iniciranje zajedničkih investicija čime bi se omogućilo korišćenje prednosti potpisanih ugovora koje imaju pojedine članice CEFTA s trećim zemljama (Republika Srbija sa Ruskom Federacijom i BiH sa Republikom Turskom).
- Nastavak promocije CEFTA trgovinskog portala www.ceftatradeportal.com koji je pokrenut u novembru 2010. godine, a koji sadrži sve relevantne i praktične informacije za uvoz/izvoz, kao i obrazloženje svake od faza trgovinskih procedura;

Od 1. januara 2015. godine za BiH na snagu je supila EFTA sporazum o slobodnoj trgovini, čime će biti omogućen plasman industrijske robe i poljoprivrednih proizvoda iz BiH na tržišta zemalja članica ove ekonomske grupacije, odnosno u Norvešku, Švicarsku,

Island i Lehtenštajn. U cilju upoznavanja privrednika sa samim sporazumom i mogućnostima koje nudi, Privredna komora RS će:

- Organizovati seminare i obuke na kojima će se privrednicima predstaviti mogućnosti koje daje EFTA sporazum;
- U saradnji sa Upravom za indirektno oporezivanje organizovati seminare o Regionalnoj konvenciji o pan-euro-mediteranskim preferencijalnim pravilima o porijeklu robe u smislu primjene pravila o porijeklu koji omogućavaju kumulaciju porijekla za robe zemalja koje su potpisale Regionalnu konvenciju.

1.3. Ažuriranje podataka u "Privrednom registru RS" (skraćeni naziv pRegis®) i izrada poslovnih informacija o tržišnim kretanjima

I tokom 2015. godine, Privredna komora Republike Srpske, provodiće aktivnosti na ažuriranju "Privrednog registra RS", preko područnih komora Republike Srpske, koje će prikupljati izvještaje privrednih društava o podacima koji su sastavni dio Registra, kao što su: stanje u oblasti proizvodnje (kapaciteti, realizacija, usluge), razvoj i investicije (planovi razvoja, slobodni kapaciteti, zajednička ulaganja), međunarodni standardi i standardi kvaliteta itd. Na osnovu podataka iz Privrednog registra RS i ostalih zvaničnih izvora podataka u RS i BiH, radiće se aktuelne poslovne i tržišne informacije.

1.4. Javna ovlaštenja povjerena Privrednoj komori Republike Srpske

Tokom 2015. godine, Privredna komora Republike Srpske izdavaće dokumenta po osnovu javnih ovlaštenja, koja su izdavana i u prethodnoj godini:

- a. Potvrde da se roba ne proizvodi u BiH, potvrda da se roba ne proizvodi u dovoljnim količinama, saglasnosti o ekonomskoj opravdanosti za unutrašnju i vanjsku obradu, te saglasnosti o ispunjenosti uslova za potpuno oslobađanje od uvoznih dadžbina.
- b. Razna uvjerenja, (Uvjerenje o BiH porijeklu robe, Uvjerenje o višoj sili, Uvjerenje o robi koja se uvozi radi izvoza u okviru poslova posredovanja u spoljnotrgovinskom prometu, Uvjerenje o krajnjem korisniku za robu koja se uvozi), te ovjere isprava pri izvozu i uvozu (ovjera dokumenata izdatih od strane drugih institucija i subjekata, dokumenata za učešće na licitacijama, ugovora o zastupanju naših društava u inostranstvu, inspeksijskih uvjerenja, atesta i cjenovnika)
- c. Izdavanje potvrda da određeni proizvodi imaju BH porijeklo, a u vezi sa primjenom Odluke o obaveznom korišćenju preferencijalnog tretmana domaćeg u postupku javnih nabavki (Sl. glasnik BiH, broj 50/05).
- d. Detašmani - Privredna komora Republike Srpske obavlja raspodjelu kontingenata radnika detaširanih na rad u SR Njemačku (po osnovu Uredbe o ratifikaciji Sporazuma između Vlade BiH i Vlade SR Njemačke iz 1995. godine).
- e. ATA KARNETI (jedinствен međunarodni carinski dokument koji omogućava privremeni uvoz najvažnijim grupama roba kojima se trguje u svijetu) - Privredna komora Republike Srpske u saradnji sa STK BiH.
- f. FORM A i OF ORIGIN obrasce za izdavanje uvjerenja o bosanskohercegovačkom porijeklu proizvoda - Privredna komora Republike Srpske i područne privredne komore, u saradnji sa STK BiH
- g. Usklađivanje i registracija redova vožnje područnih (područne privredne komore) i republičkih autobuskih linija.
- h. Davanje mišljenja na predloženi stečajni plan prilikom odlučivanja o reorganizaciji stečajnog dužnika u okviru stečajnog postupka i izdavanje potvrde kandidatima za stečajne upravnike da nemaju negativnih rezultata rada.
- i. Mišljenje o ekonomskoj opravdanosti izgradnje novih kapaciteta kod dodatnog zapošljavanja nove radne snage.

2. POVEĆANJE KONKURENTNOSTI PRIVREDE REPUBLIKE SRPSKE

2.1. Uključivanje privrednih subjekata u programe EU

Novi Instrument pretpristupne pomoći (IPA II) je pokrenut 2014. godine. EU će putem IPA II obezbijediti 11,7 milijardi eura za period od 2014. do 2020. godine za pomoć državama u procesu proširenja u njihovoj pripremi za pristupanje, kao i regionalnu i prekograničnu saradnju. IPA II se više fokusira na prioritete za pristupanje u EU u području demokratije i vladavine prava, konkurentnosti i rasta.¹³

S obzirom da su ostala neiskorištena sredstva iz programa IPA 2007-2013, očekuje se objavljivanje poziva za dodjelu sredstava u 2015. godini.

Bosna i Hercegovina ima na raspolaganju program Horizon 2020, koji je jednim dijelom namijenjen malim i srednjim preduzećima na polju razvoja nauke i istraživanja, odnosno unapređenja istraživačkih kapaciteta.

Očekuje se da će naredne godine biti na raspolaganju program Kosme, imajući u vidu da je Savjet ministara BiH utvrdio Prijedlog osnova za vođenje pregovora radi zaključivanja Sporazuma između Evropske unije i BiH o učešću BiH u programu Unije „Konkurentnost malih i srednjih preduzeća“. To je novi program za programsko razdoblje 2014. – 2020. godine, koji je namijenjen malim i srednjim poduzetnicima, a obuhvatiće aktivnosti promovisanja preduzetništva, u cilju povećanja konkurentnosti, smanjivanja nezaposlenost i razvoj preduzetništva.

Privredna Komora će nastojati učestvovati u izradi sektorskih planskih dokumenata za BiH, raditi na informisanju privrede o aktuelnim pozivima, organizovati Info dane, seminare za pripremu projektnih aplikacija, pružati podršku privrednim društvima za pronalaženje potencijalnih partnera i pomoć u pripremi projektnih ideja.

EEN mreža (Enterprise Europe Network) – Evropska mreža preduzetništva je osnovana 2008. godine od strane Evropske komisije u okviru EU sredstava za konkurentost i inovacije. Osnovni cilj ove mreže je internacionalizacija malih i srednjih preduzeća i unapređenje saradnje između privrede, univerziteta i istraživačkih institucija. Evropska mreža preduzetništva je najveća mreža za podršku malim i srednjim preduzećima koji čine 50 zemalja EU, preko 100 konzorcijuma i preko 600 institucija kao što su privredne komore, razvojne agencije, univerziteti, naučno istraživačke institucije i dr. Privredna komora RS će ovaj program realizovati u saradnji sa Republičkom agencijom za mala i srednja preduzeća (RARS), Univerzitetom u Banjoj Luci, Univerzitetom u Istočnom Sarajevu i Inovacionim centrom Banja Luka. Evropska mreža podrazumjeva sufinansiranje održavanja seminara, nastupa na tržištu, upoznavanja sa EU projektima podrške i korištenju baza podataka u cilju pronalaženja poslovnih partnera.

TAIEX program - TAIEX (Technical Assistance and Information Exchange Instrument) ili tehnička pomoć i razmjena informacija je instrument jedinice Generalnog direktorata za proširenje Evropske komisije, koji ima zadatak da osigura kratkoročnu pomoć u usklađivanju, primjeni i provođenju zakonodavstva Evropske unije. Komora je u 2015. godini predvidjela održavanje radionica na teme zaštite geografskog porijekla proizvoda, najboljih praksi u oblasti promocije domaćih proizvoda i najboljih praksi u organskoj proizvodnji.

Projekat WeB „We Enforce Businesses“ – je namijenjen unapređenju kapaciteta komora BiH za pružanje usluga preduzećima koja se bave informaciono-komunikacionim tehnologijama i promovisanje upotrebe IKT u poslovanju članica. Prema planu aktivnosti

¹³ ИПА II за Босну и Херцеговину редукована је на краћи временски период који се односи на 2015-2017. годину, смањен је финансијски обим и дефинисане четири кључне области, и то: демократија и управљање, владавина права, конкурентност, иновације и развој јединица локалне самоуправе, образовање, запошљавање и социјалне политике. Приоритет у програмирању за 2015. годину, односи се на прве двије области, демократија и управљање, те владавина права, тако да су могућности финансирања пројеката у привреди одложене до 2016. године. Такође, у току је усвајање Стратешког документа за БиХ, који је припремила Европска комисија.

projekat će trajati do kraja marta 2015. godine a predviđeno je održavanje seminara za zaposlene na temu korištenje internet alata u poslovne svrhe, organizacija okruglog stola u vezi pristupa poslovnim informacijama sa ciljem unapređenja kvaliteta informacija o privrednih kretanja u RS-u i studijska posjeta Inovacionom parku u Trstu.

Projekat ADRIA - HUB – Premostiti tehničke razlike i društvene prepreke u smjeru pretvaranja jadranskog područja u središte održivog tehnološkog razvoja – Projekat je iz sredstava programa IPA Jadranska prekogranična saradnja, a njegov cilj je podrška univerzitetima za unapređenje procesa istraživanja u skladu sa potrebama privrede.¹⁴

2.2. Ostali projekti podrške

Samo uz kontinuiranu finansijsku i stručnu podršku nadležnih institucija moguće je podizanje konkurentnosti domaće privrede. Stoga će se, i tokom 2015. godine, Privredna komora RS aktivno uključiti u sve dostupne programe podrške (sredstva za investicije i zapošljavanje, podsticaje u poljoprivredi, kreditne linije IRB-a, sredstva Garantnog fonda RS i dr.) i o istim informisati privredna društva. Takođe, privrednici će biti redovno uključivani i informisani o svim međunarodnim i drugim projektima podrške, od kojih izdvajamo:

Projekat Business Friendly Certification BFC (Sertifikacija opština sa povoljnim poslovnim okruženjem) - U 2015. godini nastavljaju se aktivnosti skladu sa Operativnim planom BFC SEE programa. U januaru 2015. godine, predviđeno je održavanje obuke za tehničke sekretarijate u vezi pripreme završnih evaluacionih izvještaja. Nastavljaju se aktivnosti na jačanju domaćih kapaciteta u smislu obuke i testiranja verifikatora u februaru 2015. godine. U toku su pripreme za održavanje Nacionalne konferencije u Banja Luci početkom marta tekuće godine. Takođe, u toku je preispitivanje procesa resertifikacije opština i gradova. Nastavlja se rad Savjeta mreže, kao i rad Regionalnog savjeta i Koordinacionog odbora. Program sertifikacije se u kontinuitetu provodi u gradovima i opštinama, a odnosi se na prijem dokumentacije za opštine Teslić, Gradišku i grad Bijeljino, prema utvrđenim rokovima, prijem i provjera preliminarnih i finalnih izvještaja evaluatora, posjete i ostale aktivnosti do same sertifikacije i promocije, kao i aktivnosti programa sertifikacije za opštine koje su naknadno prijavile. Nastavljaju se aktivnosti oko sertifikacije grada Banjaluka. U januaru 2015. godine je planirano završno usaglašavanje plana promocije grada Prijedora, kao i priprema sertifikovanih opština (grad Prijedor) za investicionu misiju u SR Njemačku, u martu 2015. godine. Predviđeno je održavanje medija treninga za sertifikovane opštine. Promocija BFC SEE programa planiran je i u okviru redovnih komorskih aktivnosti.

Projekat USAID GOLD - Cilj je unapređenje konkurentnosti privrede i lokalni ekonomski razvoj. Program finansiraju USAID i Švedska razvojna agencija SIDA. Projekat je namijenjen unapređenju strateškog planiranja lokalnog ekonomskog razvoja od strane lokalnih samouprava, efikasnijem korištenju ekonomskih resursa i podršci unapređenja lanca snadbjevanja koji će generisati nova radna mjesta i ekonomski razvoj. Programom je predviđen poseban fond za razvoj malih i srednjih preduzeća čija se realizacija očekuje u 2015. godini. Privredna komora RS je podnijela prijedlog projekta, za ova grant sredstva, u

¹⁴ Подручна привредна комора Бања Лука је један од партнера конзорцијума пројекта (од укупно 23 партнера) кога чине представници јавних институција, универзитета, удружења и привредних субјеката. Пројекат наставља са реализацијом и у 2015. години, те Подручна привредна комора Бања Лука планира представити резултате пројекта који се односи на употребу нових софтверских рјешења и методологију за прикупљање података и успостављање одређених база података, као и организацију Инфо дана и промоцију унутар редовних сајамских активности.

cilju podrške privrednim društvima u oblasti uvođenja standarda kvaliteta, stručnog osposobljavanja i nastupa na međunarodnom tržištu.

U 2015. godini nastavlja se projekat „**ERUSRS - ekonomska regija u slivu rijeke Save**“, u skladu sa Programom rada. Područna privredna komora Banja Luka predsjedava u ovom programu i naredne godine. Područna privredna komora Bijeljina učestovaće u projektu „**Drinska Ekonomska Regija – DER**“, čiji je osnovni cilj zajedničko djelovanje i sinhronizacija aktivnosti u vezi pripreme projektnih prijedloga.

Projekat „FIRMA“ - Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID) i Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA) – Projekat je produžen do maja 2015. godine i biće fokusiran na obnavljanje uslove za poslovanje i zapošljavanje u privatnom sektora u poplavama pogođenim područjima, kako bi pružio podršku privrednim društvima koja su pretrpila štetu u područjima pogođenim od poplava.

Projekat podrške drvoprerađivačima u Republici Srpskoj – je u završnoj fazu implementacije, a realizuje Privredna komora Republike Srpske, u saradnji sa Ministarstvom industrije, energetike i rudarstva Republike Srpske, FIRMA Projektom USAID-Sida čiji je cilj unapređenje konkurentnosti u vidu sufinansiranja troškova uvođenja i sertifikovanja sistema menadžmenta kvaliteta u skladu sa standardima ISO serije, FSC-„Chain of Custody“-CoC i „CE“ znaka.

Njemački program za razvoj – "CIM integrisani eksperti" - Privredna komora Republike Srpske nastavlja saradnju sa CIM programom kroz njemački program za razvoj - "CIM integrisani eksperti", I tokom 2015. godine, CIM ekspert će biti anagažovan na polju unapređenja kapaciteta Komore za pripremu i realizaciju projektnih ideja i implementaciju programa Evropske mreže preduzetništva. Nadalje će raditi na projektu izrade nove internet stranice Privredne komore RS i posebne stranice na kojoj će biti predstavljena preduzeća i proizvodi iz RS, po uzoru na Njemačku internet stranicu, uz podršku Njemačkog društva za tehničku pomoć i saradnju. Posebna pažnja biće posvećena pružanju podrške privrednim društvima za nastup na tržištu EU .

EBRD BAS program - nastavlja sa raspoloživim programima, u smislu redovne saradnje, promocije programa, animiranja članica i organizacije seminara. Posebna saradnja je planirana u dijelu programa koji je namjenjen unapređenju ženskog preduzetništva. U 2015. godini, planirano je i organizovanje seminara za žene preduzetnice, u cilju promovisanja Programa "Žene u biznisu" Odjela za podršku malim i srednjim privrednim društvima Evropske Banke za obnovu i razvoj (EBRD) biće dostupan od početka 2015. godine.

Projekat „CREDO Krajina“ - Privredna komora RS, kao jedan od partnera u realizaciji ovog program, učestovaće u radu sektorskih tijela i u dijelu identifikovanja privrednih društava za učešće u ovom projektu. U 2015. godini nastavlja se sa realizacijom planiranih projektnih aktivnosti, te raspisivaće se pozivi unutar razvojnog fonda, koji iznosi 1 milion evra za preduzeća u vidu obezbjeđenja savjetodavne podrške, obuka, uvođenja nove tehnologije. Projektom je predviđena podrška unapređenju poslovno okruženje na lokalnom nivou, te organizovanje studijskih posjeta.¹⁵

¹⁵ Пројекат финансира Шведска агенција за међународни развој и сарадњу СИДА, а имплементира Агенција за развој предузећа ЕДА из Бања Луке у сарадњи са Удружењем за развој Нерда из Тузле. Циљ пројекта је побољшање конкурентности малих и средњих предузећа на подручју Крајине, како би се креирала и одржала радна мјеста, и побољшао економски статус овог подручја. Приоритетни сектори којима ће се пружати подршка

Projekat PUM – (Netherlands Senior Experts) - Program Vlade Kraljevine Holandije **PUM** baziran je na pomoći holandskih stručnih eksperata na prevazilaženju proizvodno-upravljačkih i marketinških problema u domaćim preduzećima. Privredna društva u RS kontinuirano iskazuju zainteresovanost za učešćem u ovom programu imajući u vidu primjere dobre prakse kada je u pitanju ovaj projekat. Jedan broj privrednih društava posebno su bili zadovoljni angažovanjem stručnjaka na polju bređeniranja proizvoda.

Projekat „Prilika Plus“ - Tokom 2015. godine predstavnici Komore nastaviće saradnju sa predstavnicima ovog projekta na polju unapređenja formalnog obrazovanja. U toku je priprema Programa rada za narednu godinu.

ELES Projekat "Preduzetničko učenje u obrazovnim sistemima BiH – faza II" - Ovaj Projekat Evropske unije se nastavlja i u narednoj godini. Cilj projekta je razvoj ljudskih potencijala i institucionalnih kapaciteta za preduzetničko učenje. U prethodnoj godini urađena je kvantitativna analiza potreba za obukama u određenim sektorima. Početkom 2015. godine predviđeno je održavanje sektorskih radnih grupa u cilju provođenja kvalitativne analize potreba za obukama. U toku je usaglašavanje ostalih programskih aktivnosti za 2015. godinu.

Projekat razvoj Ženskog preduzetništva u Jugoistočnoj Europi - Privredna komora RS učestvuje u regionalnom projektu koji finansira Kraljevina Švedska kroz razvojnu agenciju SIDA, programa provodi GTF (Gender Task Force) iz Zagreba u saradnji sa SEECEL-om. Opšti cilj projekta je promovisanje ženskog poduzetništva u Jugoistočnoj Europi. U toku je priprema Plana rada za 2015. godinu. Predviđene su aktivnosti unapređenja baze podataka, organizovanje seminara i promocija ženskog preduzetništva.

Komora će, u narednom periodu, u skladu sa otvorenim pozivima za projekte raditi na promociji omladinskog preduzetništva.

Takođe, i u narednoj godini, Komora će informisati privredna društva o raspoloživim programima podrške i primjerima dobre prakse kada su u pitanju programi podrške privrednim društvima.

2.3. Poslovno i stručno obrazovanje

U cilju povećanja nivoa profesionalnih kompetencija kadrova u privredi, Komora će, i u 2015. godini, u skladu sa iskazanim interesom i potrebama privrednika organizovati programe obuka, samostalno i u saradnji sa komorama, naučnim institucijama i univerzitetima, te drugim partnerima iz zemlje i inostranstva u skladu sa programom edukacije, koji se nalazi u prilogu ovog dokumenta i čini njegov sastavni dio.

U 2015. godini, Komora će posebno raditi na unapređenju ponude programa stručnog osposobljavanja i informisanja u smislu upoznavanja privrede sa aktuelnim uslovima privređivanja, kao što su primjena poreskih i carinskih olakšica, procedura javnih nabavki i novih zahtjeva u pogledu bezbjednosti proizvoda i provođenja postupka ocjene usaglašenosti proizvoda.

Takođe, Privredna komora Republike Srpske u saradnji sa Upravom za indirektno oporezivanje BiH (UIO BiH) planira edukaciju privrednih društava o novim carinskim propisima i procedurama. UIO BiH u sklopu Twinning projekta koji se odnosi na usklađivanje carina i oporezivanja sa praksama i zakonodavstvom EU, će iduću godinu posvetiti edukacijama, kako bi do početka primjene novih procedura i pojednostavljenja početkom 2016. bili što spremniji za prednosti koje će nuditi novi carinski sistem.

kroz projekat su: metaloprerada, prehrambena industrija, drvopreradivačka industrija i industrija kože i obuće.

U saradnji sa GIZ-om (Njemačka agencija za međunarodnu saradnju), biće organizovani seminari o izvozu u SR Njemačku, a posebno će biti obrađene teme kalkulacija izvozne cijene, distributivni kanali u SR Njemačkoj i pronalaženje poslovnih partnera u SR Njemačkoj. Posebno će se organizovati seminari na temu uslova za izvoz na tržište EFTA zemalja, Rusije i Turske.

U okviru Evropske mreže preduzetništva biće posebno sufinansirani seminari u vezi plasmana proizvoda na EU tržište, kao što su bezbjednost proizvoda i zahtjevi za pakovanje i označavanje prehrambenih proizvoda, i uslova za plasman proizvoda u velike trgovačke lance, kao i izvoz domaćih proizvoda na inostrana tržišta, brendiranje domaćih proizvoda, zahtjevi u pogledu kvaliteta tekstilnih vlakana i kriterija u pogledu sertifikacije proizvoda u drvnoj, metalnoj i hemijskoj industriji. Planirano je organizovanje seminara u oblasti zaštite geografskog porijekla proizvoda, zaštite životne sredine, upravljanjem ambalažnog otpada.

Takođe, Privredna komora Republike Srpske će, u 2015. godini, nastaviti pratiti aktivnosti, te učestvovati u projektima koji se bave obrazovanjem odraslih osoba, u oblasti formalnog, neformalnog obrazovanja, a sa ciljem razvijanja novih usluga i vidova obuke za privredu RS. Nastaviće se saradnja sa Zavodom za obrazovanje odraslih Republike Srpske na izradi planova obrazovanja odraslih za deficitarna zanimanja, a u cilju prekvalifikacije i dokvalifikacije. Tokom 2015. godine, kroz učešće u projektima koji se bave obrazovanjem odraslih, radićemo na uspostavljanju i unaprijeđenju metodologije za identifikaciju i utvrđivanja liste prioriteta potrebnih kadrova, te znanja i vještina u sektorima privrede koji imaju potencijal rasta i zapošljavanja.

3. UNAPREĐENJE POSLOVNE SARADNJE PUTEM PROMOCIJE PRIVREDE REPUBLIKE SRPSKE U ZEMLJI I INOSTRANSTVU

3.1. Organizovanje nastupa privrednih društava na domaćim i inostranim sajmovima

Aktivnosti na unapređenju saradnje sa inostranstvom Komora provodi u saradnji sa Vladom RS (Privrednim predstavništvima Republike Srpske u inostranstvu), ambasadama, FIPA, diplomatsko - konzularnim predstavništvima, komorama u regionu i inostranstvu, članstvom u međunarodnim privrednim organizacijama, kao što je Eurokomora, Asocijacija balkanskih komora, Centralno evropska inicijativa, kroz učešće u raznim međunarodnim projektima i dr.

Na osnovu iskazanog interesa privrednih subjekata za nastup na pojedinim tržištima i sajmovima, kao i na osnovu ispitivanja interesa i potreba privrednih društava, kroz aktivnosti Privredne komore RS i aktivnosti njenih granskih udruženja i područnih privrednih komora, definiše se plan učešća na domaćim i inostranim sajmovima.

Kada su u pitanju sajmovi iz oblasti turizma, Privredna komora RS će pružiti podršku Turističkoj organizaciji RS, te u saradnji sa TORS-om podržati promociju domaćih turističkih potencijala na značajnim događajima u zemlji i regionu.

Imajući u vidu navedeno, tokom 2015. godine, Komora će organizovati posjete ili nastupe na domaćim i međunarodnim sajmovima, a Plan sajmovia nalazi se u prilogu ovog Programa rada i čini njegov sastavni dio. Potrebno je napomenuti da, ukoliko privrednici ne izraze interes za nastup ili posjetu nekom od planiranih sajmovia blagovremeno i u dovoljnom broju, aktivnost se neće realizovati. Takođe, ukoliko privrednici izraze interes za neki od sajmovia koji nije u Programu, aktivnost će se realizovati.

3.2. Organizovanje privrednih misija i poslovnih konferencija

Privredna komora Republike Srpske, na osnovu iskazanog interesa privrede, planira organizovanje privrednih misija i poslovnih susreta privrednika sa sljedećim zemljama: *Srbija, Makedonija, Izrael, Crna Gora, Njemačka, Francuska, Holandija, Velika Britanija, Bugarska, Rumunija, Slovačka, Ruska Federacija, Hrvatska, Italija, Slovenija, Austrija, Turska, Abhazija, Grčka, Mađarska, itd.* Isto tako, u skladu sa iskazanim interesom, privredna društva će, preko

Privredne komore RS, biti uključena i u privredne misije koje budu organizovane od strane Agencije za promociju izvoza BiH (BHEPA) u sklopu STK BiH ili u organizaciji diplomatsko – konzularnih predstavništava.

3.3. Afirmacija domaće proizvodnje

Privredna komora RS, u 2015. godini, nastaviće sa započetim aktivnostima projekta promocije domaće proizvodnje „Naše je bolje“. Između ostalog, i ove godine biće organizovane promocije na sajamskim i kulturno turističkim manifestacijama, obilježavanje Svjetskog dana hrane, kao i promocije u tržnim centrima.

U saradnji sa Ministarstvom trgovine i turizma RS, planirano je izdavanje časopisa „Najbolje iz Srpske“, kao i organizacija „Karavana domaćih proizvoda“, koja će zavisiti od finansijskih mogućnosti.

U cilju unapređenja promocije domaćih proizvoda, Komora će, u okviru svog sajta, kreirati novu internet stranicu gdje će proizvođači iz Srpske na jednom mjestu imati priliku da predstave svoju ponudu.

3.4. Ostali vidovi promocije proizvodnih programa i usluga privrednim društvima

I u 2015. godini, izuzetan značaj imaće Manifestacija „Izbor najuspješnijih u privredi Republike Srpske“ koja, ne samo da promoviše privredna društva koja su se, u toku prethodne godine, uprkos složenim uslovima poslovanja i elementarnim nepogodama, istakla uspjesima i postignućima u poslovanju, nego je i prilika za godišnji susret privrednika. Organizacija ovog događaja predstavlja jedan od najznačajnijih godišnjih projekata Komore.

Kao i do sada, Privredna komora RS će, promociju i reklamiranje proizvoda i usluga privrednih društava iz Republike Srpske, vršiti i putem „Stalnog izložbenog centra“, internet portala www.komorars.ba i www.business-rs.ba, te putem časopisa PKRS „Privredne informacije“. Tokom 2015. godine, Komora će raditi na izradi novog web portala, a sve sa ciljem unapređenja izgleda i sadržaja stranice, ali i lakšeg pristupa i korištenja podataka.

4. UČEŠĆE U SOCIJALNOM DIJALOGU SA CILJEM POSTIZANJA STABILNIJIH PRIVREDNIH ODNOSA

I u 2015. godini, Privredna komora Republike Srpske i njena granska udruženja, pružiće logističku podršku djelovanju i aktivnostima Unije udruženja poslodavaca RS i granskih udruženja poslodavaca, a s ciljem zastupanja interesa poslovne zajednice. U svrhu realizacije zajedničkih interesa i realizacije Sporazuma o saradnji, Unija udruženja poslodavaca Republike Srpske i Privredna komora Republike Srpske će, kroz pokretanje inicijativa i uopšte zajedničke nastupe, djelovati u pravcu poboljšanja poslovnog ambijenta u Republici Srpskoj.

U 2015. godini granska udruženja poslodavaca će obavljati aktivnosti usmjerene, prije svega, na ekonomsko-socijalna pitanja, te pregovore sa granskim sindikatima, kao i kreiranje zakonskih rješenja, radno pravnog zakonodavstva i druga pitanja od interesa za poslodavce.

Unija udruženja poslodavaca i granska udruženja poslodavaca će svoje aktivnosti posebno usmjetiti na:

- nastavak aktivnosti oko izrade Nacrta zakona o radu sa jasnim rokovima za njegovu izradu i upućivanje u proceduru usvajanja u Narodnoj skupštini Republike Srpske
- iniciranje donošenja novog Zakona o dječijoj zaštiti
- nastavak aktivnosti u pravcu izmjena Zakona o zaštiti na radu i Pravilnika o procjeni rizika na radnom mjestu i u radnoj sredini
- izradu prijedloga i sugestija na tekst Akcionog plana zapošljavanja s ciljem utemeljivanja programa i projekata koji će stimulisati zapošljavanja radnika u proizvodnim djelatnostima sa jasnim modelima finansiranja koji su konkurentni istovjetnim modelima u zemljama okruženja.

S obzirom na višegodišnje loše trendove u oblasti zapošljavanja inicirati otvaranje rasprave na najvišem institucionalnom nivou u prvcu revidiranja Strategije zapošljavanja Republike Srpske 2011-2015. Preko predstavnika UUPRS u UO Zavoda zastupati interese članstva i insistirati, kroz socijalni dijalog, na osmišljavanju efikasnih i regionalno konkurentnih programa zapošljavanja sa jasnim uslovima stimulisanja, te jasnim načinom utvrđivanja opravdanosti utrošenih sredstava.

U cilju sveobuhvatnijeg zastupanja interesa poslodavaca radiće se na unapređenju koordinacije unutar UUPRS, prije svega između granskih udruženja poslodavaca i organa Unije, kao i izabranih predstavnika Unije u Ekonomsko-socijalnom savjetu RS i drugim institucijama.

5. POVEĆANJE EFIKASNOSTI DJELOVANJA KOMORE I PROMOCIJA KOMORSKIH AKTIVNOSTI

5.1. Unapređenje unutrašnje organizacije i povećanje efikasnosti djelovanja Komore RS

Stručne službe Komore će, i u toku 2015. godine, analizirati unutrašnju organizaciju Komore, te na osnovu iskazanog interesa članica, pratiti potrebu dogradnje postojećih akata Komore, sa ciljem stvaranja normativnog okvira koji u potpunosti zadovoljava potrebe članstva i obezbjeđuje efikasno funkcionisanje organa i tijela Komore, ali i svih oblika organizovanja u Komori.

U cilju efikasnijeg djelovanja komorskog sistema u cjelini, Stručne službe Komore će, u saradnju sa područnim komorama, analizirati Odluku o međusobnim pravima i obavezama Privredne komore Republike Srpske i područnih privrednih komora i zajednički raditi na dogradnji iste, kao i na inoviranju i usklađivanju dokumentacije i procedura prema zahtjevima standarda kvaliteta. Tokom 2015. godine, biće razmotrene i usvojene odgovorajuće preporuke i sugestije za poboljšanje efektivnosti i efikasnosti rada Komorskog sistema, a u decembru 2015. godine, predviđena je nadzorna provjera komorskog sistema Republike Srpske u skladu sa zahtjevima standarda ISO 9001:2008, od strane Njemačke sertifikacione kuće TÜV SÜD.

U okviru spoljnotrgovinskog poslovanja, stručne službe Komore i predstavnici organa i tijela PKRS sarađuju sa službama STK BiH, a promjenama na čelu ove asocijacije stvoreni su uslovi za deblokadu iste i uspostavljanje boljih odnosa sa entitetskim komorama. U narednom periodu, neophodno je definisati međusobne odnose komora u BiH, kao i prava i obaveze vezano za provođenje operativno - tehničkih poslova, dolazećih i odlazećih misija, kao i drugih zajedničkih aktivnosti.

5.2. Razvoj usluga, plan investicija, edukacije i zapošljavanja

Tokom 2015. godine Privredna komora RS će raditi na unapređenju svojih usluga kroz postojeće komorske i poslovne mreže, kao i sa partnerskim institucijama. U tom smislu, Privredna komora RS će, zajedno sa područnim privrednim komorama, unaprijediti pružanje usluga pravnog savjetovanja, te razvijati resurse za ostale savjetodavne usluge (finansije, računovodstvo, restrukturiranje preduzeća i sl.), a sa ciljem jačanja konkurentskih kapaciteta članova Komore, posebno malih i srednjih preduzeća. Takođe, tokom 2015. godine, radiće se na kreiranju novog web portala Komore, kao specijalizovane baze podataka o privrednim društvima iz RS koja će sadržavati osnovne podatke o proizvodnim programima, odnosno proizvodima i uslugama koji su u ponudi. Komora će, i naredne godine, ponuditi organizovanje obilježavanja važnijih događaja privrednih društava, poput jubileja, otvaranja novih pogona i slično, kao usluge u okviru prezentacije i promocije, kao i pomoć i podršku u organizovanju „event marketinga“ (PR, moderiranje programa, hostese, scenografija, ozvučenje, priprema promotivnog materijala, catering itd). Pored toga, Privredna komora RS će, promociju i reklamiranje proizvoda i

usluga privrednih društava iz Republike Srpske vršiti i putem nove Android aplikacije. Kao i prethodnih godina, Privredna komora Republike Srpske će, sve navedene aktivnosti obavljati u saradnji i uz značajnije angažovanje područnih privrednih komora, a sve sa ciljem kvalitetnijeg zastupanja interesa privrede i ispunjenja zacrtanih programskih ciljeva Komore.

Plan investicija predviđa nabavku opreme za pojedina radna mjesta (tamo gdje je neophodno) i razvoj multimedijalnog kapaciteta komorskog sistema RS, radi jednostavnijeg prenošenja informacija, a zbog geografske razućenosti komora.

U skladu sa planiranim projektima Komore, koji su navedeni u drugom poglavlju ovog Programa, a s ciljem kvalitetne informisanosti privrednika, predviđena je obuka zaposlenih u Komori na temu novih carinskih propisa, s obzirom da će, početkom 2016. godine, doći do primjene novih procedura i pojednostavljenja u carinskom sistemu. Takođe, za zaposlene u komorskom sistemu RS, tokom 2015. godine, biće organizovana i obuka za korišćenje internet alata, imajući u vidu predviđene aktivnosti na izradi novog web portala.

S ciljem unapređenja unutrašnje organizacije i povećanja efikasnosti djelovanja Komore, tokom 2015. godine, sagledaće se potreba za dodatno zapošljavanje radnika u smislu popune upražnjenih radnih mjesta (lica koja su stekla pravo na penzionisanje ili se nalaze na bolovanju, porodiljskom odsustvu i dr). Pored toga u Komori je, i naredne godine, predviđeno anagažovanje CIM eksperta.

5.3. Sudovi i drugi oblici rješavanja sporova u okviru Komore

U okviru Privredne komore Republike Srpske organizovani su Sud časti, Arbitraža i Spoljnotrgovinska arbitraža, te Arbitražni odbor za potrošačke sporove, predviđen Zakonom o zaštiti potrošača u RS.

U toku 2015. godine, planirano je usvajanje novog Pravilnika o Spoljnotrgovinskoj arbitraži pri PKRS i Liste arbitara, kao i promocija ovog vida rješavanja sporova putem objave i distribucije brošure na srpskom i engleskom jeziku, te organizovanja konferencije iz grant sredstava Britanske ambasade u BiH.

Unapređenje i razvoj vansudskih oblika organizovanja u okviru Komore, pokušaće se ostvariti i putem projektnih aktivnosti apliciranjem kod drugih organizacija koje obezbjeđuju podršku razvoju ovih usluga.

Kako Arbitražni odbor za potrošačke sporove do sada nije pokrenuo aktivnosti zbog nedostatka novčanih sredstava i posljedično nezainteresovanosti potencijalnih članova Odbora da se jave na konkurs, aktivnosti u ovoj oblasti ostvariće se kroz učešće u radnoj grupi za izradu Programa za zaštitu potrošača u Republici Srpskoj za period 2015-2016. godina.

5.4. Razvijanje institucionalne saradnje Komore i medija baziran na obostranom interesu

Jedan od značajnih zadataka Privredne komore Srpske je unapređenje saradnje Komore i medija zasnovane na obostranom interesu. Ova saradnja podrazumijeva:

- Iniciranje i obradu tematskih emisija i tekstova objavljenih u štampanim medijima o aktuelnostima iz privrede u 2015. godini;
- Redovno informisanje o aktivnostima Komore i iznošenje zvaničnog stava o aktuelnim pitanjima iz privrede putem saopštenja za javnost;
- Obezbeđivanje prisustva medija na dešavanjima u organizaciji Komore;
- Organizovanje konferencija i prijema za novinare, javnih nastupa i gostovanja predstavnika Privredne komore RS i privrednika u radio i TV emisijama;

- Mjesečno izdavanje Newsletter-a.
- Objavljivanje stručnih tekstova, stalna istraživanja, vođenje evidencije o datim izjavama sredstvima javnog informisanja, održavanje postojećih i proširivanje mreže kontakata sa novinarima i medijskim kućama itd.
- Kontinuirano praćenje informacija objavljenih u dnevnoj i periodičnoj stručnoj štampi, te izvještavanje nadležnih o istim;
- Razmjenu informacija koje Komora dobija putem servisa informisanja;
- Saradnju sa informativnim službama drugih organizacija i institucija;
- Informisanje članica o medijskim nastupima i zvaničnim stavovima Komore iznesenim u sredstvima javnog informisanja, kao i aktuelnim dešavanjima u privredi Srpske u cjelini.
- Izvršavanje zadataka predviđenih Strategijom komuniciranja PKRS 2013. – 2018. godine, uz redovno ažuriranje iste.

Planska i kontinuirana realizacija navedenih aktivnosti ima za cilj da se poboljša, ojača i razvije dvosmjerna komunikacija između Privredne komore RS i članica, vladinih i nevladinih institucija, domaćih i stranih organizacija, medija i drugih subjekata u RS, BiH i inostranstvu. Na ovaj način, Komora će potvrditi status vodeće institucije na polju zastupanja interesa, povezivanja i promovisanja privrede Republike Srpske i njen trajan, transparentan i aktivan odnos sa javnostima.

5.5. Unapređenje promocije privrede i informisanja javnosti u okviru izdavačke djelatnosti Komore

U cilju što kvalitetnijeg predstavljanja domaće privrede i informisanja javnosti o privrednim kretanjima i akutelnostima, Komora je predvidjela izdavanje sljedećih privrednih publikacija, što će svakako zavisiti od priliva finansijskih sredstava:

- Brošura poljoprivredne i prehrambene industrije Republike Srpske;
- Katalog metalne i elektro industrije Republike Srpske;
- Vodič o spoljnotrgovinskom poslovanju;
- Vodič za uspješan nastup na sajmovima;
- Periodično izdavanje časopisa „Privredne informacije“.